№ 19. Treschdeen, 10. Maijâ. 1900.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: ar gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 16.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rigâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29 un J. C. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindinu, preeksch pusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Kuhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnischa eelâ № 36 un pee M. Petersona. — **Bauskâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birsgala kga grahm. pahrd. — **Talsôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. —

79. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehsch. — **Schagarê:** Moses Itzigsohna k. leelnogulditawâ. — **Rigâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29; J. C. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa k. grahm. bodê. — **Bez tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê**, kâ ari **Kursemê**.

Behrni kâ noseedsneeki.

„Tehws, peedod teem, jo tee nesin, ko tee dara."

Kas beeschak apmeklê teesas, tas ar noschehloschanu buhs pamanijis, ka loti beeschi us launa pilnâ teesas benka sehsch nepilngadigi behrni, nereti ar lihgsmu seju, it kâ tee nebuhtu neka launa darijuschi. Leelakâ daka scho nelaimigo mahtes lolojumu nostaigâ us druhmo zeetumu. Bet waj taisni zeetums ir ta weeta, kur ir zeribas greest schos noklihduschos radijumus us pareiso, taisno zeku, padarit tos par kreetneem zilwekeem? Par scho jautajumu teesu darbineeki daudſ spreeduschi un wehl daudſ lausch galwas. Sekosim ari mehs daſcheem no scheem spreedumeem.

Kahds zeetumu pasinejs prahto schâ: „Leekahs, ka newar buht neka kopiga starp tikko dsihwi eesahkuscho behrnu un zeetumu, kurâ sawahkahs daschadi dsihwes neleeschi, eenesdami zeetumâ lihdſ sawus noseedsigos un samaitajuschos peedsihwojumus un sagiftedami zeetuma gaisu.

Bet dsihwe radijusi scho zeescho sakaru starp neweenadahm buhtehm. Dselss stangu trokſnis, atslehgu tschirksteschana, kehschu schwadseschana, sauzeeni: klusu! zepures nost, arestantu un daſchkahrt ari usraugu lamaschanahs, nekaunigi nostahsti par pagahtni, daschadas kaitigas preekschsihmes, nereti nemudinams slinkums un besdarbiba — tahdi ir zeetuma eespaidi, kuri paleek arestanta behrna dweselei par pamatu."

Sinamais likums, kursch pahrgrosija masgadigu un nepilngadigu teesaschanas kahrtibu lihdſ pehdejo 17. muhscha gadam, scho breesmigo launumu padarijis — masaku, bet arestantu behrnu wehl tomehr ir loti daudſ.

Wehl tagad ir daudſi gadijumi, kad zeetumâ eekluhst gan tahdi behrni, kuri atronahs ismekleschanâ, gan ari tahdi, kas jau sodu nozeetuschi. No weenas weetas us otru suhta weenadâ kahrtibâ arestantu behrnus, kâ ari behrnus, kas eet lihdſ saweem wezakeem.

Kahdu labumu atnes schahda behrnu tupinaschana zeetumâ?

Kahds teesas darbineeks, kas drusku wairak kâ 2 gadus pahrsinajis Rehweles pilsehtas ismekleschanas eezirkni, atstahsta schahdus interesantus nowehrojumus. Toreis tur wehl nebijuse patwersme preeksch masgadigeem noseedsneekeem. Pusotra gada, minetais kungs saka, naw nekahds gaesch laika sprihdis, un tomehr tanî ihsajâ laikmetâ pee ismekleschanas teesnescha kahds sehns atwests 5 reises. Pusotra gada laikâ winsch 4 reises nosehdejis zeetumâ un wehl 5. reisi ari tam misejees. Bet ar to wehl naw wiss. Kad minetais kungs ar scho samaitato sehnu pirmo reisi dabujis eepasihtees, sehns bijis 13 gadus wezs, un jau bijis 5 waj 6 reises sodits, 2 reises pat no wezajahm teesahm, kad tam bijuschi tikai 9 gadi. Pa wisu scho laiku masâ noseedsneeka mahjas weeta bij zeetums un satikſme ar tahdu paschu masu neleeti, — kabatas sagli, kas sawu zihnas lauku ismeklejees us tirgus platscha. Saprotams, ka ari pehdejais bij redsams ne weenu reisi ween ismekleschanas teesnescha darbnizâ, kâ ari zeetumâ.

Gruhti noteikt, kadehl aprakstitais masais negehlis beeschak tika nokerts, nekâ ziti wina beedri; bet minetais kungs domâ, ka laikam tadehl, ka tam bijuschas schkihbas azis; aiſ schi truhkuma to weegli wareja paturet atminâ: polizija un wisas tirgus seewas to loti labi pasina. Pee tam rakstitajs peesihmê, ka tolaik tahdu masu saglenu Rehwelê bijis daudſ. Wisi tee pulzejuschees us tirgus un tur launschu drubsmâ iswilkuschi gan pirzejeem, gan pahrdewejeem naudas makus no keschas. Pee nokertajeem reti kad naudu atraduschi: tiklihdſ kâ maks bija winu rokâs, tee to pehz dahldera spehles wihses nodewuschi ziteem, pehdejee atkal tahlakeem beedreem u. t. t. Interesanti bijis tas, ka scheem masajeem saglischeem sekojis kahds peeaudsis noseedsneeks, kas pasihstamajeem sagleneem sadsees pakal un, buhdams stipraks par teem, kâ ari sinadams, ka tee newar par winu suhdsetees, atnehmis nabadsineem sasagto naudu; ja polizeja waj apsagtais netihschi to pamanija, tad weiklais saglis spehlejis augstsirdiga leezineeka lomu un atdewis sagkeem atnemto lanpijumu kehrajeem. —

Kahdus eespaidus masais, beeschi soditais sagleus un wina beedri nehma lihdſ no zeetuma? Kahdas preekschsihmes wini tur redseja? Ko wini tur mahzijahs?

Taisniba prasa, ka us scheem jautajumeem jaatbild: daudſi no teem ismahzijahs lasit, daschi pat rakstit, bet gandrihſ wisi deemschehl — weiklaki sagt.

Paschas teesu eestahdes atsinuschas, ka zeetumi sewischki jaunos noseedsneekus nelabo, bet gan samaitâ. Ir issazitas domas, ka tauta pahrleezinata, ka ta ar noseedsneeku newar kopâ dsihwot; tadehl Kreewu semneeki neprot atrast neweena zita lihdsekla, kâ glahbtees no laundara, kâ weenigi to nositot waj sakropkojot. Kâ zehlusehs schahda pahrleeziba? Labakee Kreewu dsihwes pasineji pahrleezinati, ka tahdas domas zekotees zaur noseedsneeku tureschanu zeetumâ, kas zeetumneekus galigi samaitajot. „Laischat mani wakâ; es esmu saglis, es sinu, ka sagt ir grehks, bet es newaru sagschanu atstaht un sirdhdat nespehju." Tâ teizis kahds mass sehns, kas 3 reises isbehdsis no peespeestahs andsinaschanas eestahdes. Naw brihnums, ka tahds eeskats par sawu samaitato dabu pee ta attihstijees. Schahdu eeskatu wadits, laikam rihkojees ari augschâ aprakstitais senkis, kas par spihti wiseem saweem jaunajeem gadeem jau tik beeschi nokerts pee noseedsigeem darbeem.

Bet mehs, peeauguschee zilweki tâ par scheem masajeem noklihduscheem behrneem nedrihkstam domat. Mehs nedrihkstam tizet, ka tee ir nelabojami. Behrnu usskati par teesibu un likumibu attihstahs pehz dsihwes apstahkleem un wezuma.

Kahdi behrneem daschadâ wezumâ usskati par likumu, to jaukâ kahrtâ aprakstijis profesors Janschuls pehz pehtijumeem, kuri isdariti Amerikâ pee daschada wezuma behrneem. Tur behrni tika prasiti, kâ wini noseedsneeku soditu, pee kam teem tika ari isskaidrots, kâ likums tos soditu. Te nu redsam schahdus daschadus behrnu usskatus par to, kâ noseedsneeki sodami.

Leels wairums jaunaku behrnu pawisam neeewehro likumu un negrib to eewehrot, noteizot soda mehru: tee wehlahs uslikt weenu waj otru patwarigu soda mehru, — pa leelakai dakai loti bahrgu, daschkahrt pat loti breesmigu, katrâ sinâ daudſ sihwaku sodu, nekâ noteiz likums.

Tikai sahkot no 12 gadeem pee behrneem pamasam parahdahs un aug apsina, ka jaklausahs us likumu; tikai tad tee sahk atsiht likuma garu. Sawu augstako pakahpi schi apsina sasneedſ ap 16. gadu.

Septinu gadu wezumâ no 100 behrneem 89 nepagalam neeewehro likumu; tas ir ar ziteem wahrdeem: dewini desmitas dalas no 7 gadus wezeem behrneem grib sodit noseedsneeku pawisam zitadi, nekâ to norahda likums.

Ap 12 gadeem likumu grib eewehrot no 100 behrneem 29, tas ir apmehram treschâ daka. Bet ari starp 16 gadus wezeem behrneem no 100 behrneem tikai 74 apsinahs, ka likums jaispilda. Un tas noteek isglihtotâ Amerikâ, un pee tam likumigahs apsinas sinâ ispehtitee behrni ir tahdi, kas wehl naw isdarijuschi nekahdus noseegumus!

Eewehrojot to, ka behrneem likumu sapraschana ronahs tikai ar 12 gadeem, Janschuls domâ, ka nesodameem wajadsetu palikt ne tikai behrneem lihdſ desmitam, bet lihdſ wehl wehlakeem behrnibas gadeem. Waj tad buhs sodit tos, kas bez launa prahta „nesin, ko dara"?

Un lai schi nesinaschana drihsak issustu, lai behrnu likumigâ attihstiba eetu us preekschu, kahds masgadigo aisstahwis ar teesibu wehlahs: „zeetumeem un eeslodsischanas weetahm wispahr wajaga tikt slehgtahm preeksch tahda wezuma nepilngadigeem, kur wehl tikai wahji sahk attihstitees behrna likumigâ gihmetne."

Behrnu audsinaschanâ wajag wairak mihlestibas, pazeetibas un schehlsirdibas, tad ari radisees masak nepilngadigu noseedsneeku. F. K.

Padomi teesu leetâs.

1. jautajums. Waj pagastam ir teesiba, manâs pirktâs mahjâs eelikt bez atlihdsibas pagasta nabagu? Mahjas kontraktâ par to nekas naw minets. K. Fr.

Atbilde. Pehz 11. Junijâ 1866. g. isdoteem nosazijumeem par wispahrigas labklahjibas eerihkojumeem Baltijas gubernu laukpagastôs laukpagasteem peenahkums gahdat par saweem nabageem. Par to, kâ tas isdarams, nospreesch pagasta weetneeki. Parasta leeta, ka dsihwokli nabageem tahdâ kahrtâ sagahdâ, ka saimneekeem wini par welti jausnem. Ar suhdsibu par to laikam neka nepanahktu.

2. jautajums. Esmu isdeenejis kareiws kahdâ Kursemes krona pagastâ. 1848. gadâ tiku 22 gadus wezs nonemts kara-deenestâ un pareisi nokalpoju wisu laiku pehz toreisejeem likumeem. Pehz deenesta sanehmu no krona par usturu 3 defetinas semes kahdâ krona pagastâ. Tâ ka tagad esmu wezs un nespehju wairs apkoptees un man ir wairak behrnu, tad gribetu sinat, waj dribkstu semes gabalu atdot waj pahrdot jaunakajam, un ja to waretu, waj tad peeteek ar pagasta waldi jeb waj tas zitur isdarams. Pirkstainitis.

Atbilde. Isschkirahs pehz tam, kahds faturs kontraktam, ko jautatajs ar kroni noslehdsis. Ja kontrakts nerunâ tam preti, tad jautatajs gan drihkst sawu semes gabalu weenam no saweem behrneem pahrdot. Pahrdoschanas kontrakts tad pee notara jaapstiprina un, ja semes gabals eerakstits hipoteku grahmatâs, ari jakoroboré.

No ahrsemehm.

Us kara-lauka, kâ lasitajeem no pagahjuscha numura telegramahm jau sinams, Angli aissneeguschi otru Oranschas galwas-pilsehtu Kronstati, ko Buhri wineem bez zihnas atdewuschi. Tas sinams naw nekahds masais panahkums, un Angku laikraksti nu ir jo naigi klaht ar wisadeem sinojumeem par Buhru pehdigo issamisnmu un pagurumu. Presidents Steijns esot pee Kronstates sawus behgoschos pawalstneekus ar duhru siteeneem un kahju spehreeneem raudsijis no mukschanas atturet, bet wiss bijis welti. Oranschas Buhri nepawisam wairs negribot tahlak zihnitees un ari Transwaleeschi maj wairs pretoschotees, tâ ka pahris nedelâs Angli buhschot jau Pretorijâ. Buhri esot ari jau nolehmuschi, Pretoriju nemaj neaisstahwet, bet behgt us kalneem Lidenburgas apgabalâ. Tatschu schahdi Angku laikrakstu wehstijumi naw wairs nekas jauns: tiklihdſ Angkeem kahdu laizinu us kara-lauka labi weizahs, te jau ari winu laikraksti puhsch pilnâ spehkâ wakâ, ka nu jau patlaban Buhreem gals klaht. Tadehl waram zeret, ka ari schoreis Angku sinojumi israhdisees par tukscheem neekeem. Wisâ zekâ no Brandfortas lihdſ Kronstatei Buhri ir atkahpuschees ar leelu isweizibu, weetu weetahm Angkeem sagahdadami nopeetnu darbu un pee tam saudedami pawisam tikai diwus leelgabalus, pahri pahrtikas welumu un apmehram simts wihru sawangotu. Par Angku saudejumeem lords Robertſs zeesch klusu, bet war wehrot, ka tee reisehm nebuhs wis masee bijuschi. Tâ pehz kahda paschu Angku laikraksta ispauduma pee Sand upes Angku generalis Huttons nahzis tik stiprâ ugunî, ka winam steigschus ween wajadsejis laist lekas wakâ; Buhri winu tik ilgi dsenajuschi, kamehr atsteiguschees prahwi Angku pulki palihgâ. Us kureeni ihsteni leelakais Buhru spehks no Kronstates aisgahjis, par to truhkst wehl droschu sinu. Domajams gan ir, ka wini buhs atkahpuschees us seemeleem, us Waal upes pusi, lai eenaidneekus sagaiditu pee Transwales robeschahm, kur tiklab platâ upe, kâ ari kalnaji Buhreem zihnâ pret leelo pahrspehku palihdsetu. Tatschu daschas sinas wehsti, ka Buhri gribot zik ilgi ween eespehjams ari wehl aisstahwet zeku, kas eet gar Betlehemi un Harismitu us Natalu, lai pa scho zeku Robertsa armija nedabutu saweenotees ar Bullera pulkeem. Bet deesin waj Angli maj teeksees us schi zeka saweenotees. Bullers, kâ leekahs, wismaj mehginahs eet pa taisno zeku gar Natalas dselzeka lihniju us Transwali. Biggara kalnus Buhri jau bez leelakas zihnas atstahjuschi un Bullera preekschpulki jau sasneeguschi Glenkoju un Dundeju. Ja nu Bulleram isdotos pa scho zeku tikt pahri robeschu kalnajeem un Robertſs pahreetu par Waal upi, tad winu abu saweenoschanahs notiktu paschâ Transwalê, apmehram pee Johannesburgas, no kureenes tad wini kopâ eetu pret Pretoriju. —

Paspahrnê.

* * *

Masinas behdas,
Masini preeki,
Weltigas gaidas,
Ruhpesti leeki . . . . .
Gaidi, ka dscha
Dsihwe reis taps, —
Raugees — un klusi
Peewirsees kaps . . . . .

A. Sauleets.

Wezo Latweeschu tautiskee dsehreeni. (Alus, meestinsch un behrsfulas.)

No Dr. A. Bielensteina.

(Beigums.)

Lai nu peetiktu par alu un alus darischanas rihkeem. Mehs newaram paeet garam, nepahrrunajuschi par diweem ziteem Latweeschu tautiskeem dsehreeneem, kuru sagatawoschanai wajadsigs wairak waj masak sawadu trauku. Tahdi dsehreeni ir: meestinsch un behrsfulas.

Mehs sinam, ka Latweeschi jaw aisweheturigôs laikôs bites leelâ mehrâ kopuschi. No tam tad jaw pats par sewi saprotams, ka Latweescheem bijis kahds nebuht medus dsehreens pasihstams. Wisas seemeku tautas meestinu dsehruschas. Bet senlaiku mescha bischkopiba ir tanis apgabalôs, kuri zaur semkopibas weizinaschanu wairak kultiweti, pa dalai gandrihſ, pa dalai pawisam issudusê, un tikai daschôs, ar mescheem bagatôs apgabalôs to wehl peekopj. Bet bischkopji atjauno wisâ Latwijâ ponihkuscho bischkopibu, lai gan tikai jaunlaiku kahrtibâ. Zaur pilsehtas alu un brandwihnu ir meestinsch tâ sakot padsihts. Bet tomehr wehl schur un tur dser dasch Latweeks meestinu. Wahrds „meestinsch" isklausahs kâ pamasinajuma wahrds no „meests". Bet schis wahrds neteek augschejâ nosihmê leetots. Kâ pamata wahrds preeksch meestina nebuhs zits wahrds, kâ medus pats; „d" preeksch „t" paleek par aso „s". Es domaju, ka wahrds „meestinsch" naw nekas zits, kâ saihsinats „medutinsch", pamasinajuma wahrds no „medus"; salihdſ. „alutinsch", pamaſ. wahrds no „alus".

Kahda ustizama persona man pastahstija, kâ Widsemê meestinu darot: uslejot siltu uhdeni us wassem, no kureem medus jaw istezejis. Tahdu medus uhdeni nu noraudsê. Jo ilgak winsch stahwejis, jo stipraks winsch ir; winsch ir loti salds un garscha winam tihri pehz medus. Ari Igauneem esot bijis medus dsehreens un ir warbuht ari wehl tagad, tapat zitahm Somu tautahm. Thomsons neapgalwo, bet domâ, ka Somi wahrdu „meestinsch" nehmuschi no Latweescheem.

Sekoschâ dseesmina min alu un meestinu blakus kâ diwejadus dsehreenus, p. p.:

Dsereet, brahli, alu, medu,
Ko jums dewa sweschi laudis;
Ees mahsina, waj neees,
Jums paliks dsehruminsch. (Leeserê.)

Pee prezibâs braukschanas nem dsehreenu lihdſ, lai waretu ar „brahleem", bruhtes zimenes lozekleem, eedraudsetees.

Alutini, medutini,
Gudrojam tewi dsert!
Kas war tewi nowahlat
Kumelâ sehdedams? (Zihrawâ.)

Bet bez meestina, kas no alus pawisam atschkirahs, ir Latweescheem bijis wehl zits dsehreens, medus-alus, kâ to ari Latweeschu wahrdnizu sastahditaji peerahda. Tahds dsehreens ir bijis alus, ar medu saldinats. Jaw pee mescha bischkopibas pahrrunaschanas ir peewestas tautas dseesmas, kuras nupat isteikto peerahda; te wehl zitas:

Es nedsertu nemedota,
Nenesatu nerakstita;
Man brahlischi draweneeki,
Mahrschas raiba audejinas. (Zihrawâ.)

„Nemedots" newar sihmetees uz meestinu paschu, jo pee meestina ir medus weena no sastahwdalahm. Naw meestina bez meduſ. Tâ tad dseesminâ ir domats dsehreens, pee kura medus ir likts klaht, bet kahdu war ari bez medus dsert, un tahds dsehreens ir bez schaubahm alus, p. p.:

Talkâ eemu, talkâ teku,
Talkâ manis aizina;
Talkâ dsehru med' ar alu
Sidrabina bikerim. (4248.)

Sekoschâ dseesminâ ir tikai aisrahdits us alus un medus maisischanu, bet no satura waram wehrot, ka maisischana pateesi notikuse; p. p.:

Schuj, bitite, wij, bitite,
Wagaram medutin';
Wisu deenu talka dsehra
Apinainu alutin'! (Palsmarê.)

Dseesmina schehlojahs, ka talkâ naw dots saldinatu alu dsert un issaka wehlschanos, lai bites wagaram un kungeem medu krahtu, ka waretu alu saldinat.

Ja no alus un wina sagatawoschanas runajam, tad nekahdâ sinâ newarejam no meestina klusu zeest. Bet preeksch meestina gatawoschanas naw mineti nekahdi sewischki trauki. Nu apluhkosim trescho Latweeschu tautisko dsehreenu. Pee wina dabuschanas is dabigâ awota wajadsigi daschadi rihki. Schis dsehreens ir behrsu sulas.

Behrſs ir jaukakais koks seemeka Eiropâ, ihpaschi Baltijâ, Skandinawijâ un zitâs ta pascha geografiska platuma Kreewijas dalâs. Kurâ semê aug behrsi, tas winu truhkumu sajutihs zitâs semês, kur warbuht wehl jaukaki meschi, nekâ muhsu semitê. Kas neeeelpo ar baudijumu jauko smarschu, kuru pusplaukuschee behrsi Maijâ pehz silta leetus isplata? Kas war isskaitit dimantus, kahdi mirdſ ar sarmu apklahtôs behrsôs mehnescha burwigajâ gaismâ? Un kur tad labumi, kahdus no behrsa dabujam? Behrsa malka ir wislabakâ preeksch dedsinaschanas, behrſs ir wislabakais materials preeksch ratu un ragawu taisischanas, tapat preeksch semkopibas un istabas leetahm. Behrſs ir zilwekam derigs no saknes lihdſ galotnei. No behrsa zilweks greesch flotas sarus preeksch istabu tihrischanas, no behrsa nem rihkstes preeksch behrnu audsinaschanas un pahrmahzischanas. Behrsa sakne dod saldu dsehreenu. Maſ kokeem ir tik daudſ sulas, kâ behrseem. Eekam lapas plaukst, kahpj sula pa koku us augschu, un kur misâ kahds eewainojums, pil sula ahrâ bagatigâ mehrâ. Schi gadijuma nowehroschana mahzija zilwekus jaw sen no behrsa saldo sulu nolaist. Latwju semê redſ wisus behrsus semneeku mahju tuwumâ. Tautas dseesma min behrsfulas loti reti, bet tomehr daschâ weetâ kâ dahrgâ alus weetneeku un eeteiz winas nabaga kalpam, kursch tahdâ sinâ sawas kahsas war ne rudeni, bet pawasari swinet, p. p.:

Pawasari, pawasari,
Kalpam nemt lihgawinu!
Pawasari behrsu sula,
Newajaga alutina.

Pehz eeraduma apmehram Aprika mehnescha sahkumâ, tiklihdſ kâ seme atkususe, sahk behrsfulas laist. Wezaki koki preeksch tam labaki, nekâ jauni, jo wini dod wairak un saldakas sulas. Kokâ urbj deenwidus pusê. Pehz astonahm deenahm aisbahsch kokâ urbto zaurumu ar tapu, lai kokam nenotezetu wisa sula un tas nenomirtu. Ja koku taupa, tad war no wina laist sulas wairak gadus no weetas. Nolaistahs behrsfulas lej muzinâs, raudsê astonas deenas un tad tikai dser. (Wahzeeschi, kas Baltijâ dsihwo, pilda behrsfulas tuhlit pudelês, leek katrâ pudelê garschas dehl daschus melno jahnu ogu sarinus, waj gabalinu zitrona jeb aselsina, masuleet zukura un rosinu, un dser tad schampaneetim lihdsigo, putojoscho dsehreenu karstajâs wafaras deenâs.) Weenkahrschako tautas gatawoto dsehreenu wajaga jaw preeksch Jahneem isdsert; jo zitadi winsch atskatitos (atschahletos) un winâ eemestos tahrpi.

Preeksch behrsfulu nolaischanas leeto 2 zolli refnu, taisnu alkschna pulki. Misu no pulka ruhpigi notihra un weenu galu nodrahsch teewaku, lai tas pasetu isurbtajâ koka zaurumâ. Tas pulka gals, kas nahk isurbtajâ zaurumâ, paleek 20—30 zm. garumâ apakſch; no otra pulka gala nodrahsch wirspusi nost un palikuschajâ apakschpusê eegreesch masu reniti. Apako pulka galu isdedsina zauru ar sarkani nodedsinatu irbu. Behrsfulas tek nu pa isdedsinato zaurumu un isgreesto reniti pee otra pulka gala noliktajâ traukâ; bet lai wehsch krihtoschos pileenus neaispuhstu, eesprausch masu kozinu starp trauka dibinu un pulka galu; gar scho kozinu tek behrsfulas us leju traukâ. Daschu reis urbj behrsâ diwas weetâs, weenu zaurumu pahr otru, lai trauks ar sulahm ahtraki pilditos.

Loti daschadas ir sinas par Meskingas likteni. Tik daudſ ir skaidri redſams, ka tur nule notikuschas stipras zihnas un ka Buhreem iſdewees eenemt weenu dalu no pilſehtas apzeetinajumeem. Bet par tahlakeem notikumeem sinas schkirahs. No Pretorijas puſes iſpaudusehs sina, ka Meskinga eenemta un Anglu komandants Baden-Powels lihdſ ar 900 kareiwjeem sawangots. Turpretim no Kapstates puſes sino, ka Meskingâ eelauſuschees Buhri tur eelenkti un komandants Elofs, Krügera snots, ar 90 wihreem sawangots. Tikpat neskaidras ir sinas par zihnu starp Buhreem un to Anglu pulku, kas no deenwideem steidſahs Meskingai palihgâ. Leelaka kauja katrâ sinâ notikuſi, bet kurâ puſê bijuſi uſwara, tas naw wehl iſſinams. —

Ka Buhru stahwoklis wispahr tagad ir loti wahrigs, to newar leegt. No kara sahkuma lihdſ Maija pirmajahm deenahm Angli ir uſ kara-lauku atſuhtijuſchi pawiſam kahdu 220,000 wihru. Lai ari Buhru lodes un sehrgas schini leelajâ pulkâ strahdajuſchas sawu posta darbu, tatschu ir tâ Anglu pahrſpehks tagad ir tik milſigi leels, ka wini Buhrus speestin noſpeesch. Angleem uſ preekſchu ejot, sinams wairojahs ari atkriteju un iſſamiſuſcho skaits paſchu Buhru starpâ. Netruhkſt ari jau tâ stiprajeem Angleem wehl zitu roku, kas palihdſ Buhrus noſpeest. Tâ nule Angku paklauſigahs kalpones Portugalijas waldiba iſlaiduſi pawehli, kas aiſleedſ zaur Delagoas lihzi eewest uſ Transwali pahrtikas prezes. Bet ja Transwaleescheem sahks peetruhkt baribas, waj tad ari sawangotajeem Angleem nebuhs jakar sobi wadſi? Tatschu Anglu kara kungeem laikam ari par to maſa behda, kad tikai ahtraki panahk uſwaru. Zik broschi Angli sawâs uſwaras zeribâs juhtahs, redſams ari no tam, ka wini patlaban uſ Zeilonas ſalas eerihkojot mitekli preekſch 6000 Buhru wangineekeem. —

Kongo walſti dumpis top arweenu bihstamaks. Nule dumpineeki nehmuſchees ar leelgabaleem apſchaudit galwas-pilſehtu Bomu un tikai ar leelahm puhlehm iſdewees winus iſklihdinat. —

Kihnâ atkal iſzehluſehs kristigo waijaſchana. Kahdâ apgabalâ ihſâ laikâ nogalinati 73 kristigee, wiswairs seewas un behrni. —

Austrijâ-Ungarijâ eekſchejahs zihnas atkal pilnâ sparâ. Paſchi niknakee pretineeki wehl arweenu ir Wahzeeſchi un Tscheki. Waldiba welti puhlahs atrast jaunus walodu likumus, kas buhtu abahm puſehm patihkami. Netruhkſt ari wehl zitada trokſchna. Tâ Wihnê nule bijis leels trazis starp Wahzu katoku un ziteem Wahzu studenteem. —

Franzijas waldibas aprindâs stiprs uſtraukums iſzehlees pehz nupat notikuſchajahm Parises domneeku wehleſchanahm. Proti pee schihm wehleſchanahm dabujuſchi leelu pahrſwaru tagadejahs waldibas un wispahr republikas pretineeki. Franzijas draugi baidahs, ka drihſumâ waretu iſzeltees atkal wahrigas eekſchejas jukas. —

Uſ Baltijas juhras, zekâ starp Stockholmi un Köpingu, uſ twaikona „Prinz Karl" kahds lihdſbrauzejs slepkawigi nonahwejis 6 zilwekus, to starpâ ari kuga kapteinu, un 6 zitus eewainojis. Kahdam zitam kugim tuwojotees, slepkawa eelehzis laiwâ un steigſchus aiſbrauzis. Pehz wehlakahm sinahm slepkawa jau sakerts un pee iſklauſchinaſchanas iſteizees, ka winsch schauſchaligo darbu paſtrahdajis aiſ eenaida pret zilwekeem. Tatschu warot domat, ka winsch neesot pee pilna prahta. —

No eekſchſemes.

No Peterburgas. Slawenajam kara wadonim Suworowam par peeminu Keisara Majestete tagad, wina simtgadu mirſchanas deenâ, pawehlejis: 62. Susdalas kahjneeku pulku turpmaki noſaukt par 62. generalisima kņaſa Italijſka grahfa Suworowa-Rimnitſka kahjneeku pulku, kahdam Donas Kasaku pulkam dot generalisima wahrdu, Warſchawas zeetokſchna Wawra fortu noſaukt par Suworowa fortu, Warſchawas kadetu korpuſu noſaukt par Suworowa kadetu korpuſu un winâ dibinat 10 Suworowa stipendijas preekſch ofizeeru dehleem.

(Kr. tel.-ag.)

No Peterburgas. Zik iſmaksâ semneekam garatumſiba? Kreewijâ jaunakâ laikâ sahk allaſch pahrrunat, ka wajadſetu eewest wispahrigu peespeestu tautſkolu apmekleſchanu. Bet iſglihtibas pretineeki aiſrahda, ka zaur jauno skolu atwehrſchanu semneekeem, luhk, zelſchotees leeli iſdewumi, apmehram 29—30 kap. no katras „ſehtas" waj semes gabalina. Tagad nu laikraksts „Sin. Otetſch." peerahda, ka semneekam, kas neprot rakstit, par sawu wahrda parakſtiſchanu pee naudas ſanemſchanas paſtâ jaſamaksâ pa gadu 50—70 kap., par daſchahm wehſtulehm dehlam saldatôs 70—80 k. par gadu un t. t., tâ ka semneekam tas ween iſmaksâ par gadu 1 r. 30 k. lihdſ 1 r. 65 k. Atrodotees personas, kas pilſehtâs notaru kantorôs, paſtâ un t. t. semneekeem par wahrda parakſtiſchanu ween pelnot 10—15 rubku par mehneſi.

No Peterburgas. Senata iſſkaidrojums. Pehz Kreewijas uniwersitetu eestahſchanahs noſazijumeem, kâ Peterburgas laikraksti sino, senats iſſkaidrojis, ka semneeku kahrtas personas, kuras eestahjahs schinîs mahzibas eestahdês, tikai tad teek iſſlehgtas no nodokku maksaſchanas, kad tahs beiguſchas pilnu augstſkolas kurſu un wehlahs eestahtees walſts deenestâ. Turpretim kas newar uſrahdit peeteekoſchas sekmes waj iſſtahjahs pirms kurſa beigſchanas un newehlahs eestahtees walſts deenestâ, tee paleek pee semneeku kahrtas un teem jaiſpilda wiſi pagasta lozekku peenahkumi un teem ir wiſas pagasta lozekku teesibas.

Eekſchleetu ministrija ar zirkularu no 25. Janwara sch. g. sem 528. Nr. brihdina weeglprahtigus zilwekus, pirkt Leipzigas bankeera nama „Fran,a Domke" beedru sihmes, par kurahm jamatsâ par gadu 60 rubku gabalâ un kuras dotu teesibu dabut daku no winnesta, kas waretu krist uſ diwpadſmit ahrſemju un Kreewijas aiſnehmumu iſloſejuma nenoteiktahm biketehm, bet pee tam beedra sihmes pirzejs ne pilnigi, ne par dakai neeeguhst ihpaſchuma teesibas uſ paſchahm biketehm un winam nemaſ naw eeſpehjams pahrleezinatees, waj bankeerim maſ tahdas biketes atronahs.

No Maskawas. Wiltotas dſelſzeku biketes. Sche atraduſchees meistari, kas iſgudrojuſchi jaunu pelnas awotu. Tâ starp Maskawas-Ramenas stanzijahm atrastas pee brauzejeem wiltotas biketes preekſch 10 brauzeeneem. Iſrahdijees, ka ar scho „pelnu" nodarbojees kahds Sadikows, kura dſihwokli iſkratot atrasts feſchſchahweenu rewolwers, biketes kontroles ſchkehres, daſchadi stempeli un ziti schim darbam wajadſigi darbi. Wainigee apzeetinati.

No Lodſas. Iſputejuſchas zeribas. Kahds ſchejeenes pilſonis eeſneedſis tuhgumu, lai tam atkautu atwehrt prezibas kantori, kas jauneem laudim palihdſetu laimigi eeſehgelet laulibas ostâ. Deemſchehl ſchis luhgums, wiſahm Lodſas ſkaiſtulehm par leelu noſkumſchanu, tizis atraidits.

Par Latweeſcheem Smolenſkas gubernâ „Smol. Weſtn." paſneedſ plaſchakas sinas. „Brauzot — tâ awiſe eeſahk — pa Poreetſchas, Duchowtſchinas un pa dakai Smolenſkas aprinkeem war redſet neleelas mahjas un buhdas, kas jau buhwes sinâ atſchkirahs no Kreewu ſahdſchahm. Schinîs mahjâs dſihwo Latweeſchi, kas te atnahkuſchi no Baltijas un nopirkuſchees semes. Augſtahs nomas naudas un gruhtibas eeguht few ihpaſchumu dſimtenê uſnehmigos Latweeſchus peeſpeeduſchas atſtaht dſimteni un iſklihst pa wiſu Kreewiju. Uſ Smolenſkas gubernu Latweeſchi atnahkuſchi gadus 25 atpakal. Pirmahs Latweeſchu dſimtas apmetuſchahs Poreetſchas aprinki, kur teem kahda muiſchas ihpaſchneeze iſnomaja semes gabalus lihdſ 20 deſetinu leelus, bet wehlak tos pahrdewa par semu zenu. Seme bij palaista un neiſkopta. Bet drihſ neaugligee lihdumi, purwi un aiſlaiſtahs atmatas pahrwehrtahs par ſkaiſteem tihrumeem, pławahm un birſehm. Pirmo atnahzeju preekſchſihmei ſekoja ziti un tagad Latweeſchu mahjas war atrast iſkaiſitas pa wiſu gubernu, bet wiswairak Poreetſchas un Duchowſkas aprinkôs. Pa leelakai dakai Latweeſchi no ſahkuma ir nomneeki, bet ar tſchaklu darbu, uſzihtibu un iſmanibu ſakrahj kapeiku pee kapeikas, kamehr noperk ſemi par dſimtu un paleek par ihpaſchneekeem. Pee mums nometuſchees Latweeſchi ir ſtipri, ſlaiki laudis, tee itin wiſi mahk pa latwiſki laſit un rakſtit un daſchi ar pa kreewiſki. Beſ ſemkopibas wini ari labi ſtrahdâ wehl namdaru, galdneeku, kurpneeku un ſkroderu darbus, ſewiſchki labi tee prot no laſdu un oſolu ſareem taiſit pihtus krehſlus, galdus u. t. t. Lai nu gan ſchihs leetas naw neſin zik daikas, bet toteeſu ſtipras un iſturigas. Latweeſchu ſeeweeſchu rokas tihri war ſaukt par ſelta rozinahm: winas prot auſt ſmalkus audeklus, willanes un wadmalu, kas glihtuma sinâ nemaſ naw fliktaki par fabriku iſgatawojumeem, bet iſturibâ tos pat wehl pahrſpehj. Swehtkôs wiſi Latweeſchi gehrbuſchees glihtâs paſchdarinatâs drehbês. Winu dſihwokli loti atſchkirahs no ſchejeenes ſemneeku dſihwokleem tihribas sinâ un atgahdina peetikuſchus pilſonus. Pirmos atnahzejus ſchejeeneeſchi uſnehma loti nelaipni, bihſtidamees, ka Latweeſchi teem buhs par konkurenteem pee ſemes pirkſchanas. Bet tiklihdſ tee eepaſinahs ar Latweeſcheem, paſuda naids un ſchejeenes ſemneeki ſahka eemahzitees no Latweeſcheem kreetnaku ſemes kopſchanu un iſſtrahdaſchanu. Beſ tam ſemneeki redſeja, ka Latweeſchi pehrk tik to ſemi, kas wineem pawiſam nederiga waj ko tee neſpehja apſtrahdat. Wehl wairak: Kreewu ſemneeki ſahka eeguht kopâ ar Latweeſcheem ſemi un apmeſtees pee wineem dſihwot. Tagad jau daudſ Latweeſchu eeguwuſchi un wehl eeperk ſemi ar ſemneeku bankas palihdſibu, pa leelakai dakai katrs par ſewi, bet reiſehm ari wairak kopâ, ſabeedribâs, pee kurahm peedalahs ari Kreewi."

Baltijas gubernâs ſeemas ſehjumu ſtahwoklis Aprika pirmajâ puſê pehz „Torg. Prom. Gaz." ſinahm bijis apmeerinoſchs. Ka ſelmenis bijuſi no nelabwehligâ laika iſuihzinats, tas netizis daudſ eewehrots. Waſarejas lauku paplaſchinaſchanahs ſagaidama Walkas un Grobinas aprinkôs. Pehdejâ aprinki ſeemas ſehjumi wiſpahrigi ſlikti: daſchâs weetâs ſelmenis iſpuwis, tapehz ka ſneega bijis daudſ un tas lehni kuſis. Aiſdewumi preekſch ſehklas buhſchot wajadſigi Talſu un Walmeeras aprinkôs. Wilandes aprinki ſelmenis ſemakâs weetâs apſkahdets.

Helſinforſâ ſchowaſar no 5. lihdſ 7. Junijam, kâ laikraksti sino, tiks ſwineti leeli **Somu dſeedaſchanas ſwehtki.**

Widſeme.

No Widſemes. Sihktirgotajeem un iſnefatajeem, kas grib nodarboties Rigas juhrmalas peldu weetâs, japeeraksta juhrmalas peldu weetu polizejmeiſtara kanzelejâ un jaeegahdajahs numuri pehz parauga, kas atrodahs pee polizejmeiſtara.

— **Widſemê** kara sirgu ſkaitiſchana ſchogad notiks no 15. Augusta lihdſ 1. Oktobrim.

— **Rigas pilſehta,** kâ „B. W." raksta, uſturot 24 pirmmahzibas ſkolas, kurâs mahzotees apmehram 2250 ſehnu un meitenu.

No Rigas. Laba mahſa. Neſen Maskawas preekſchpilſehtâ kahda J. J. mahſa aiſlaiduſehs ar ſawu brahlenu lapâs, bet panehmuſe pee tam lihdſi no brahła naudas 159 rubkus un ſamowaru. Pahrits ar gudru ſinu iſbrauzis no Rigas lihdſ Stopineem ar ſuhrmani un no tureenes dewuſchees tad tahlak pa dſelſzeku uſ Eekſchkreewiju. Tureenes stanzijas ſchandarmam tee tomehr iſlikuſchees ſchaubigi un atbrauzis Rigâ, tas to paſtahſtijis ſawam beedram. Tai paſchâ brihdî eeradees woſſalâ apſagtais, behgku pehdas dſenadams un tâ laiſta ſina pa telegrafu uſ wiſahm stanzijahm, lai glihto pahriti gaida. Zargrades stanzijâ tas apzeetinats.

(D. L.)

No Rigas. Augſtaka muſikas ſkola Rigâ tikſchot nodibinata no Keiſariſkahs Kreewu muſikas beedribas Rigas nodalas. Sewiſchki dedſigi par ſcho leetu gahdajot wina ekſelenze Widſemes gubernators D. Surowzews, kas eſot ſchihs nodalas preekſchneeks. Nodomata augſtakâ muſikas ſkola buhs ar finiſkahm klaſehm un ſkolu nobeiguſchee baudihs ſewiſchkas teesibas.

— **Pats no ſawa nedarba ſodits.** Kahds strahdneeks, kas strahdajis pee kuga „Livonia" lahdeſchanas, peepeſchi nokritis no kuga-laipahm Daugawâ, un, neſkatotees uſ ahtrumâ ſneegto palihdſibu, noſlihzis. Lihki iſſwejojot, atrasta ap meeſu aptihta kahda 4 podi ſmaga kehde, ko strahdneeks bij noſadſis no twaikona. Sagtahs kehdes strahdneeku bij nowilkuſchas dibinâ.

— **Aklo konzerti.** Widſemes aklo eestahdes dſeeſmu koris dewis wairak pilſehtâs Widſemê, kâ Zehſîs, Walkâ, Jurjewâ, Pehrnawâ, Rigâ, Wilandê un Walmeerâ un Kurſemê — Tukumâ — konzertus, kas materielâ sinâ dewuſchi 1234 rbl. 8 kap. leelu eenehmumu. No ſkaidra atlikuma — 922 rbl. 71 kap. — kâ pabalſts peeauguſcheem akleem nolemti 85 rubki un 837 rbl. 71 kap. 9. Maijâ ſch. g. atwehrtai wihreeſchu aklo patwerſmei.

— **Uſ Parises paſaules iſſtahdi** no tautas apgaiſmoſchanas ministerijas kâ aiſſtahwji no mahzibas eeſtahdehm Rigas mahzibas apgabalâ tiks komandetas, kâ „Prib. Kraij" sino, peezas personas, to starpâ no meitenu gimnaſijahm Jelgawas meitenu gimnaſijas preekſchneeze M. Saleman.

Rigas Latweeſchu Beedribas Sinibu Komiſija, kâ „Balt. Wehſtn." sino, notureja peektdeen, 5. Maijâ, ſapulzi, kurâ starp zitu nolehma, waſaras ſapulzes iſrihkot 14. un 15. Junijâ Latweeſchu Beedribas namâ paraſtâ kahrtibâ. Komiſijas preekſchneekam par palihdſetajeem ſapulzes darbu wadibâ iſwehleja: redaktorus A. Weberi un J. Welmi, gimnaſijas wirsſkolotaju K. Mühlenbachu un mahzitaju W. Plutti. — Preekſch burwju laternas bilſchu reproduzejamâ aparata nolehma lihdſ 50 r. leelu kreditu. — Preekſchneeks nolaſija filologa J. Kaulina wehſtuli no Pleſkawas, kurâ ar noſchehlumu paſino, ka ſcho waſaru neeſot eeſpehjams iſpildit Sinibu Komiſijas uſaizinajumu, peedalitees pee iſrihkojamahm walodneezibas ekſkurſijahm, kamehr turpmak labpraht ſeedoſchot ſawus ſpehkus ſcham teizamam tautas darbam.

No Rigas. 1901. gada jubilejas iſſtahdes leetâ 4. Maijâ bij ſanahkuſe padomes ſapulze, uſ kuru bij eeraduſchees muiſchneezibas aiſſtahwji, Reweles un Jelgawas pilſehtas galwas, daſchadu walſts un pilſehtas eeſtahſchu weetneeki, kâ ari Rigas ruhpneeku delegati un rihkotaju komiſijas lozekki. Pehdejahs komiſijas preekſchneeks profeſors C. Lowiſs dewa pahrſkatu par lihdſſchinejo iſſtahdes rihkoſchanas gaitu, ſewiſchki aiſrahdidams uſ leelajahm gruhtibahm iſſtahdes weetas ſantajumâ. Pirmkomiteja noturejuſe diwas ſehdes, garantu ſapulzes notikuſchas diwas reiſes, rihkotaju komiſija ſanahkuſe 9 reiſes un darſchanu wedeja padome 11 reiſ. Tahlak nodaku ſehdês, kuras notikuſchas ik nedêkas, padarits jau daudſ darba, tâ ka wiſs eſot tiktahl jau gataws, ka pehz weetas ſantajuma galigas iſſchkirſchanas warot ſtahtees pee paſcheem iſſtahdes darbeem. Iſſkaidrodams eemeſlus, kadehl iſſtahdi naw warets rihkot Smilſchu kalnôs, Tornakalnâ waj pee Aleksandra wahrteem, runatajs iſſazijahs, ka wiſnoderigakâ weeta preekſch iſſtahdes eſot no peenahzigahm eeſtahdehm atwehletâ eſplanade, peenemot klaht Strehlneeku dahrſu un, ja wajadſigs, wehl kahdus zitus gruntsgabalus. Tadehl rihkotaju komiſija leekot iſſtahdes padomei preekſchâ, ſcho weetu preekſch iſſtahdes galigi noſazit. Sapulze ſcho preekſchlikumu ari weenbalſigi peenehma. — Kad bij pahrrunati wehl daſchadi ziti iſſtahdes jautajumi, ſapulzes wadonis ſapulzi ſlehdſa, iſſazidams luhgumu, lai iſſtahdes padomes lozekki, kâ ari wiſi iſſtahdes draugi un labwehli daritu pehz eeſpehjas ſawu teesu, lai peedaliſchanahs pee iſſtahdes buhtu bagatiga un iſſtahde iſnahktu neween ſwinigâ gadijuma, bet ari muhſu ruhpneezibas un amatneezibas tagadejâ ſtahwokła zeeniga.

No Rigas aprinka. Behdigs pawaſars. Tik dſiku un aukſtu ſeemu, kâ iſgahjuſchâ, ſen ſchis apgabals naw peedſihwojis. Dſikais ſneegs Marta beigâs, leetum lihſtot, ahtri nokuſa, protams, wiſur ſazeldams reti peedſihwotus leelus pluhdus, tomehr Aprili, iſnemot kahdas deenas, ſeme palika ſaſaluſi, bet no 27. Apriła lihdſ 5. Maijam, kad ſcho ratſtu, daſchâs deenâs ſeme pahrklahjahs ar beeſu ſneegu un katru nakti ſalſt, tâ ka pat leelaki uhdeni pahrklahjahs ar beeſu ledu. Lauku darbi pawiſam neeeſpehjami. Arajs, kaſchokâ gehrbees, daſchu brihdi war tikai ſauſu ſmilts ſemi art. Kahpoſtu un kahku ſtahdu audſinaſchana pawiſam neeeſpehjama. Kartupeku zenas, tapehz ka iſgahjuſchâ waſarâ teem lakſti noſala un ſeemâ daudſeem tee pagrabôs un bedrês iſſala, ſche uſ ſemehm ſneedſahs lihdſ 2 rbl. puhrâ. Bet nedſirdeti dahrgi ir ſeens un ſalmi, kas tagad pat par naudu naw dabujami: lopi un ſirgi zeeſch galejo badu. Sakumu nekur neredſi. Puhſch aukſtais ſeemelis. Pee lopeem eeweeſuſchahs daſchadas ſlimibas un mirſtiba leela, tadehl ka tee teek baroti ar daſchadahm grabaſchahm, peem.: jumta ſalmeem un pat ſkujahm . . . Schim lihdſigu pawaſari tikai tehwu tehwi peemin. Kss.

No Rigas. Welta uſupureſchanahs. Ka mihleſtibai ir ſtipra wara, par to jau nebuhtu nekas ko treekt, bet ka ta peeſpeeſch jaunawu uſdotees par ſagli ſawa mihkłâ weetâ pee teesas, tas jau nu gan ikdeenas nenoteekahs. Tomehr ſchahds gadijums nule noriſinajahs pee kahda Rigas meerteeſneſcha. Namdaris L. iſdarija Dubultôs kahdâ waſaras mahjâ iſlabojumus, bet taiſni tani laikâ paſuda wairak trauku, glahſchu un t. t. par kahdeem trihsdeſmit rubkeem. Aiſoomas krita uſ namdari, bet ſchis, par wainigu neatſihdamees, aiſrahdija, ka wainigâ gan buhſchot kahda Anna D., wina paſihſtamâ. Iſſtratot ſcho, pee winas pateeſcham atrada traukus, bet wina polizejâ iſſazijahs, ka L. tai minetos traukus dahwinajis. Uſ ſchi pamata nu namdaris L. un 18 gadus wezâ Anna D. tika ſaukti pee atbildibas, pirmais par ſahdſibu, otra par ſagtu leetu ſlehpſchanu. Bet kas par brihnumu bij, kad namdaris ſawu wainu pee teesas pawiſam noleedſa, kamehr Anna D. wiſu uſnehma uſ ſewi, ka wina eſot traukus panehmuſi. Bet no leezineekeem neweens pats nebij Annu D. waſarniza nekad redſejis, turpretim winas mahte leezinaja, ka kopâ ar zitahm ſeeweetehm tahs redſejuſchas un dſirdejuſchas, ka L. wehl teesas deenas rihtâ butſchojis winas meitu un luhdſees, lai ta nemot wiſu wainu uſ ſewim, jo tai kâ nepilngadigai teeſa neſpreedſchot nekahdu bahrgu ſodu . . . Nelihdſeja nekas, teeſneſis tomehr noſpreeda: namdari Augustu L. eeſlodſit zeetumâ uſ 6 mehneſcheem, bet Annu D. atlaiſnot. Ja, ari mihleſtiba katrreiſ neſpehj wiſu. Japeemin, ka ſchoreiſ mihleſtiba bijuſe pawiſam neweetâ, jo L. bijis prezejees un wina ſeewa atraduſehs turpat teeſneſcha kamerâ . . .

—t.

No Kehtſcheem, Rigas aprinkî, Nitaures draudſê. **Daſchadas ſinas.** Jurgôs no ſchejeenes ſchkihrahs, uſ zitu weetu aiſeedama, neatſmirſtamâ labdare, Kehtſchu muiſchas leelmahte J. v. Walter. Tâ loti ruhpejahs gan par materialas, gan garigas dſihwes pazelſchanu pagaſtâ. Sawâ laikâ ta ſlehdſa weſelus 3 krogus, katru ſwehtdeenu muiſchâ muiſchas laudim notureja deewkalpoſchanu, aboneja preekſch strahdneekeem daſchus laikraksſtus, muiſchas strahdneeku behrneem par brihwu lika mahzitees pirmmahzibâ un roku darbôs, bahrinus, nabagus un ſlimneekus apmekleja un apdahwinaja, daudſ ruhpejahs ari par ew.-lut. pagaſta ſkolu, peeſchkirot tai ſemes gabalu un dodot daſchadus mahzibas lihdſekkus u. t. t. Ari jaunais muiſchas ihpaſchneeks ſolahs par ſkolu gahdat. Tas jau apſolijees preekſch ſkolas katru gadu peewest 10 aſis malkas. Tapat ari preekſch Kehtſchu pag. Annas pagaſta ſkolas Annas muiſchas ihpaſchneeks uſ preekſchu doſchot 10 aſu malkas un preekſch jaunbuhwejamahs Kehtſchu pag. un teeſas mahjas tas dahwinaja jau 4 puhraweetas ſemes un wajadſigos akmjnus. Saweenotam Kehtſchu un Annas pagaſtam jau atkauts eerihkot ihpaſchu pag. teesu, preekſch kam 26. Maijâ jaiſwehlê teeſneſchi. Pee ſchi uſdewuma iſpildiſchanas buhtu tas wehlejams, ka pee ſaweenotâ pagaſta wehletajeem jel reiſ ſuſtu partejibas un neweenprahtibas gars iſwehles ſinâ. Kaut tee iſwehletu gudrus un ſaprahtigus teeſneſchus, bet newis tahdus, kuri pehz tahdeem amateem paſchi tihko un naw zeeniga tos walkai. — Eewehrojot to, ka ſche naw neweenas beedribas, pat bibliotekas, ſkolu inſpektors, ſkolu rewidejot, dewa preekſch ſkolas bibliotekas eerihkoſchanas 15 rbl. Wehlejams buhtu, kaut pagaſts ſcho ſummu no ſawas puſes paleelinatu.

Kss.

Kurſeme.

Kurſemes gubernatoram kambarkungam ihſtenam walſtspadomneekam Swerbejewam, kâ „W. W." sino, 1. Maijâ bijuſi laime ſtahditees preekſchâ Keiſara Majestetei.

Kurſemê kara ſirgu ſkaitiſchana ſchogad notiks no 15. Apriła lihdſ 15. Junijam.

Kurſemes biſchkopibas beedriba notureja ſwehtdeen 7. Maijâ ſawu kahrtigo ſapulzi, kura bij apmelleta ari no weeſeem un ſaru beedribu beedreem. Preekſchneeks zehla preekſchâ iſgatawotos ſihmejumus 1897. g. iſſtahdes medałeem, kuri jaiſgatawo walſts kaltuwê Peterburgâ. No tahlakeem preekſchneſumeem ſtarp zitu jamin ſewiſchki ſchini aukſtajâ pawaſari biſchkopjeem noderigais preekſchneſums par biſchu dſirdinaſchanu ar uhdeni. Pats preekſchneſejs wehl ar kahdu biſchkopi to iſmehginajuſchi un atraduſchi, ka aukſtajâs deenâs bites, kas tikuſchas dſirdinatas, maſ iſſtrehjuſchas, turpretim kas naw dſirdinatas, iſſtrehjuſchas pat wiſaukſtakajâs deenâs un tâ dauds ſaudejuſchas no ſawas ſaimes. Par biſchu ſpekulatiwu ehdinaſchanu iſſkaidroja, ka to warot iſdarit tik eewingrinajees biteneeks, kamehr jaunam nepeedſihwojuſcham biteneekam to iſdarot zelſchotees tikai ſaudejumi. Tahłak aiſrahdija, ka mahkſligas ſchuhnas leekamas pawaſara ſahkumâ, bet wehlaku, ſeedu laikâ, tikai biſchu paſchu ſchuhnas.

—e—

Kurſemes Sahtibas Kuratorijas iſdewumeem Finantſchu Ministerija nolehmuſe 12,000 rubku, ſahkot no 1. Julija ſch. g. lihdſ 1. Janwarim 1901. gadam. (K. G. A.)

Kur nahks jaunais Maſkawas-Ribinſkas-Wentspils dſelſzeſch, waj no Krihſburgas gar Rigu uſ Tukumu, waj atkal no Krihſburgas gar Jelgawu uſ Tukumu? Minetâ dſelſzeła walde eeſneegusi Finantſchu Ministerijai preekſchlikumu, lai atkautu zelt jaunu pretſchu (eksporta) ſtanziju ſchim dſelſzełam uſ Daugawas kreiſâ krasta, bet kâ „Rigſch. Weſtn." ſino, ſchis preekſchlikums atraidits. Tâ tad jadomâ, ka dſelſzeſch laikam nahks no Krihſburgas gar Jelgawu un no tureenes uſ Tukumu.

Jelgawas-Bauſkas meerteeſneſchu ſapulze nolehmuſe Bruknas pagaſtu eeſkaitit ſewiſchkâ teeſu eezirknî.

Wirzawas meſchkunga palihgs, gubernas ſekretars Kwjatkowſkis eezelts par jaunako reſerwes meſchkungu pee Widſemes un Kurſemes meſchu aiſſardſibas komitejahm. (K. G. A.)

Bauſkas pilſehtas domneeks H. Dreſche apſtiprinats par Bauſkas bahrinteeſas lozekli.

(K. G. A.)

Atwalinats uſ 4 nedêkahm Aiſputes aprinka ahrſts kolegiju aſeſors Seddings, kâ „K. G. A." sino.

Kurſemes pilſehtu un meeſtinu nekuſtinami ihpaſchumi ſchogad wehrteti uſ 18,558,814 rubku, no kureem jamakſâ nodoklis kroninm par labu — 94,000 rubku un gubernas preſtandu nodoklis — 26,250 rubku. „K. G. A." paſneedſ ſekoſchu faraſtu:

Pilſehti:	Ihpaſch. wehrt.	Nod. kron.	Gub. preſt. nod.
Jelgawa . .	3,679,389 r.	18,636 r.	5,204 r.
Leepaja . .	9,375,970 „	47,490 „	13,261 „
Wentspils .	1,136,075 „	5,755 „	1,607 „
Kuldiga . .	694,817 „	3,518 „	983 „
Tukuma . .	623,540 „	3,158 „	882 „
Bauſka . .	442,496 „	2,242 „	626 „
Aiſpute . .	351,719 „	1,782 „	498 „
Jaun-Jelgawa	289,310 „	1,465 „	409 „
Jehkabſchtate .	274,371 „	1,390 „	388 „
Grobina . .	142,457 „	722 „	202 „
Piltene . .	51,645 „	262 „	73 „
Meeſtini:			
Talſi . . .	395,065 „	2,000 „	559 „
Grihwa . .	222,663 „	1,128 „	315 „
Saldus . .	149,520 „	757 „	211 „
Palanga . .	148,900 „	754 „	211 „
Kandawa . .	140,091 „	710 „	198 „
Iluſte . . .	130,023 „	658 „	184 „
Sabile . . .	84,265 „	426 „	119 „
Dobele . . .	78,460 „	398 „	111 „
Saſmaka . .	64,506 „	327 „	91 „
Durbe . . .	36,500 „	185 „	52 „
Wez-Subate .	32,662 „	165 „	46 „
Jaun-Subate .	14,310 „	72 „	20 „

No Leepajas. Iſſkalots mirons. Peektdeen 28. Aprili lapa kahds puſſatruhdejis wihreeſcha lihkis atrasts netahku no ſchejeenes bahkas, kur tas no wilneem bij iſſkalots malâ. Satruhdejuma dehl lihki wairs newareja paſiht; tomehr, kâ no apgehrba gabaleem wehrojams, tas buhs gan bijis laikam kahds ſwejneeks waj matroſis.

— **Nahwe aiſ neapdomigas rihkoſchanahs ar ſchauſameem eerotſcheem.** Otrdeen 2. Maijâ ſche notika ſchahds noſchehlojams nelaimes atgadijums. Kahds jauns zilweks, atbrauzis ſche pee radeem weeſotees, nehmahs apſlatitees un ziteem iſrahdit ſawu nupat kâ eegahdato jauno ſchauſamo rihku — ſkaiſtu ſeſchreiſ ſchauſamu rewolweri —, pee kam, pats laikam lahga wehl neprasdams pareiſi ar to apeetees, paſpeeda gaili tik nejauſchi un nelaimigi, ka lode paſcham eegahja kruhtîs un winſch uſ weetas bij pagalam. — Atkal beedinajums, ka ar ſchauſameem rihkeem jaapeetahs prahtigi un uſmanigi. —

— **„Buhru konzerts".** Dſikâ un neleekulotâ lihdſſuhtiba preekſch kreetnajeem, waronigajeem Buhreem, kura pahrnehmuſe beſ ſchaubahm wiſas iſglihtotahs paſaules labako daku, ari muhſu pilſehtâ ir wiſai dſihwa, kas redſams neween no tam, ka

schejeeneeschi sametuschi preeksch Buhru eewainotajeem kareiwjeem wairak nekà 1000 rbl. naudas, bet sewischki no tam, ar kahdu preeku un nedalitu sajuhsminaschanos teek sanemtas wehstis par Buhru gwarahm un ar kahdu dsiku wispahrigu noskumschanu ikweens tos noschehlo, ja laikraksti un telegrafs wehsta par un preeksch wineem ko nelabwehligu. Ari pee kahdas dahwanas suhtischanas, kas nodomata waronigajam Buhru generalim Kronjem, schejeeneeschi peedalijuschees jo leelà mehrà. Tagad nu atkal nodomats sarihkot sche leelu konzertu weetejà kurhausi, kura atlikums nahks Buhru eewainoteem par labu. Leetas eekustinataji un konzerta sarihkotaji ir pa leelakai dalai schejeenes labako aprindu peederigee un weetejo eestahischu preekschneeki un waldibas wihri. Komitejà, kurai jasin par konzerta isrihkoschanu, atrodahs schahdi kungi: pilsehtas galwa H. Adolphi, kara ostas komandants kontradmiralis Nikonows un birschas komitejas preekschneeks H. Smits. Konzerts, kà jau minets, notiks weetejà kurhausi schahs nedelas beigàs un par wina labu un leelisku isdoschanos naw ko schaubitees. Konzerta dirigents buhs schejeenes musikas skolas preekschneeks, kapelmeistars H. Hochapfels. — Protams, ka starp ziteem konzerta gabaleem laps tani reisà dseedata un spehleta ari Buhru tautas himna.

— **Leepajas konsuma jeb laukfaimneeku beedriba** patlaban kà laiduse klajà sawu pahrskatu par pagahjuscho 1899. gadu, no kura redsams, ka beedribas darbiba minetà gadà bijuse wisai sekmiga. Tà gada laikà beedribà eestahjuschees 148 jauni beedri ar 14,800 rbl. kapitala, tà ka beedru skaits gada beigàs bija pawisam 659 ar 203,800 rbl.

Reserwes kapitals tani gadà pawairojees no 46,794 rbl. 17 kap. uz 56,080 rbl. 87 kap. Pawisam 1899. g. apgrosits 1,633,968 rbl. un 39 kap., no kuras summas zentralisstahde Leepajà apgrosijuse 633,000 rbl., Rigas nodaka 688,000 rbl., Jelgawas — 327,000 rbl. un Tukuma — 115,000 rbl. Apgrosijumu leelako teesu ijtaisa pahrdotahs maschinas un mehsli, jo uz maschinahm nahk 621,582 rbl. un uz mehsleem — 708,919 rbl., atlikums isdalahs uz sehklahm un zitahm laukfaimneezibà wajadsigahm weelahm.

Beedribas skaidra pelna istaisa 154,307 rbl. un 63 kap., no kuras summas pehz statuteem wareja isdalit 146,592 rbl. 25 kap. No schihs summas beedri dabuja 117,273 rbl. 80 kap. Prozentôs nemot beedru pelna bij schahda: preekschrozibas dividenda par weikala lihdsdalibu — 3½ proz., dividenda par weikala lihdsdalibu — 16 proz., dividenda par atsewischku beedru eepirkumeem — 6½ proz.

Bilanze uz 31. Dezembri 1899. g. aktiwà un pasiwà lihdsinajahs 972,024 rbl. 8 kap. L.

No Leepajas. Juzeklis ar puhrakasehm. Karstais puhrakasu drudsis, rahdahs, Leepajneekeem buht pahrstrehjis; nu jau sahk israhditees, zik dsihwibas spehjigas tahdas kases ir ihstenibà. Kà „Dün. Zeit." sino, no 7 lihdz schim apstiprinatahm kasehm jau diwas laimigi nobeiguschas sawu straujo dsihwibas gaitu. Sestdeen 22. Aprili ari I. puhrakase isskaidrojusi saweem beedreem, ka ta palikusi maksatnespehjiga. Schi kase ar 200 lozekkeem nehmuse no katra 4 rubki eestahschanahs naudas. Tahkak, pee katra lozekka prezeschanahs katram bijis jamaksà 3 rubki. Ja kahds beedris apprezejahs, tam ismaksaja 300 rublu. Wina weetà eestahjahs atkal jauns. No kases apstiprinaschanas laika 22 apprezejuschees, tà ka kases rehkini buhtu schahdi: eestahschanahs nauda: 200 × 4 = 800 rublu; 22 prezibas gadijumôs = 200 beedri = katrreis 3 rbl. = 13,200 rbl. + 800 rbl. = 14,000 rbl. Ismaksati 300 × 22 = 6600 rublu, tà ka paliktu atlikums — 7400 rublu. Tà ka kases dibinatajs un preekschneeks naw warejuschi pateikt, kur schi summa palikusi, un tà ka dascheem beedreem jazeesch ihsti prahwi saudejumi, tad pret kases waditajeem tiks stingri soli sperti. Jaeewehro, ka daschi, leelu pelnu zeredami, pehdejos graschus saskrapstijuschi un eelikuschi puhra kasês. Kà ar zitahm tahdahm kasehm ees, newar wehl sinat. Nesen wehl kahds kases dibinatajs ar eemaksateem 15,000 rubleem aislaidees lapàs. Bet te japeesihmè, ka ari tas ir nosodami, ka daudsi, uz weeglu un lehtu pelnu zeredami, ustiz tahdeem schwindlereem sawus suhri pelnitus graschus.

No Tahscheem (Grobinas aprinkì). **Usbrukums.** Tahschu muischas moderneeka dehli Kapini pasinoja, ka brauzot mahjà ar wesmeem no Leepajas, teem uz Grobinas schosejas usbrukuschi peezi saldati, sadauzjuschi un weenam atnehmuschi 20 rbl. un ottam 4 rubki. Pasinotaji Wilis un Ernests Kapini usrahdijuschi diwas zepures un uz usbrukuma weetas atrasta sihme ar burteem „Л. К. Р. С. Б.", no tam spreesch, ka usbruzeji saldati peeskaititi pee Leepajas zeetokschna sapeeru reserwes bataljona, kura komandeerim nodota ismekleschanà schi leeta.

(K. G. A.)

No Bikstеem. Nahwe dsehrumà. Ar noischehloschanu jasala, ka to nelaimes gadijumu skaits, kuri notikuschi dsehrumà, pee mums pehdejôs gadôs palizis eewehrojami prahws. Nupat atkal, nakti uz 1. Maiju tahds no muhsu „trogus weeseem", II. wahrdà, buhdams kreetnà duhschà, atstahjis muhsu trodsina „Andersona" telpas, laikam ar nodomu dotees mahjup, bet rihtà atrasts pee krogus sawôs ratôs gulot bez dsihwibas. Schis ir jau zeturtais neiatmes atgadijums dsehrumà, kursch norisis muhsu pagastà pusotra gada laikà. Teescham beedigi! Ja, trodsinu jau ari mums naw masums — muhsu neleelajà pagastinà weseli trihs. Bikstenceki gan sauzahs par attihstiteem un isglihtoteem zilwekeem, tomehr schajà sinà teem atleek ko mahzitees no kaimineem, tà peem. Rengeneekeem. Renges pagasta weetneeki neilgi atpakal nolehmuschi eesneegt luhgumu dehl weena kroga slehgschanas, bet mehs? Waj nebuhtu laiks ari pee mums slehgt kahdu no muhsu trijahm „schuhpnizahm"? —19.—

No Subates. Pehdejà laikà, neskatotees uz stingru usraudsibu, muhsu meestinsch ir apmeklets no **trakeem funeem.** Schee wisi atnes gauscham leelu postu, it ihpaschi pawasara laikà, apkosdami suhkas, aitas un ragu lopus. Uz to jagreesch sinpra wehriba katram suna ihpaschneekam; zitadi tee wisi war saslimt un sahkt apkost pat zilwekus.

J. Indans.

No Alschwangas. Daschadas sinas. Kà zeen. lasitaji warbuht atzerees, pag. g. rudenì muhsu weetneeku pulks weenbalsigi nolehma, luhgt Augsto Waldibu, lai ta slehdz weetejo basnizkrogu. Wehlak atkal peenahzigà weetà no schejeeneeescheem ar wairak simtu paraksteem tika eesneegts luhguma raksts, lai netik ween slehdz weetejo basnizkrogu, bet lai ari basnizas tuwumà netiktu atwehrta brandwihna monopola pahrdotawa. Tagad waru pasinot, ka pehdejàs deenàs pagasta waldei no peenahzigas puses peenahkuse atbilde, ka schejeeneeschu luhgums tikschot eewehrots. Schahda wehsts it ihpaschi muhsu seewas un mahtes koti eepreezinaja, jo turpmak, kà zerams, tahs nu peedsihwos masak behdu un asaru, nekà lihdsschim, kur trodsinsch daudseem bij par jo leelu kahrdinataju un pawedeju. Tikai pastahwigajeem „Schuhpu Behrtukeem" un „slawenajeem duhru waroneem" jeb pareisaki sakot, naschu un meetu waroneem jaunà sina naw pa prahtam, un tamdehl tee tagad katru swehtdeenu nemahs jo braschi isdsihwotees un „slaktinus" sarihkot, kamehr wehl ir laiks. — Pag. gada beigàs tiku sinojis, ka muhsu apteekis zaur apteekara Freimana kga aiseeschanu tika slehgts un apteeka telpàs bij nodomats eerihkot pasta nodaku. Tagad apteekis atkal no jauna atwehrts un turpina sawu darbibu. Mums pateescham eemesls, par to preezatees, jo bez schaubischanahs ir daudz labaki ja ir apteekis, nekà ja naw nedz apteeka, nedz ahrsta. Zik gruhti mums ari nebuhtu, bez pehdejà istikt un zik zilweku dsihwibu zaur to bez laika aiseet uz smilschu kalninu, tomehr muhsu pagasta tehwi kà naw, tà naw wehl nahkuschi pee atsinas, zik nepeezeeschams mums ir mahzits ahrsts. Zik apskauschami tee pagasti, kam ir saws weselibas sargs — mahzits ahrsts. —

Sinotajs.

No Wolguntes. Ugunsgrehks. 16. Aprili sche nodega „Dreifusu" mahjas, saudejums rehkina uz 1300 rublu. Aisdomas par uguns peelaischanu kriht uz kahdu semneeku. (K. G. A.)

Aisputes aprinka kauschu skaititajs Jahnis Dawidsons teek issaukts, lai sanemtu winam dahwinato medali par skaitischanas puhlineem.

(K. G. A.)

No Aisputes apkahrtnes. Leischu strahdneeki. Kamehr Widus-Kurseme strahdneeku truhkums eet arweenu leelumà, tamehr muhsu apgabalà no strahdneeku truhkuma wehl neka nesin. Aiseet jau no muhsu apgabala ari daschi uz pilsehtahm, pa leelakai dalai uz Leepaju, bet ne tik eewehrojamà skaità, kà darba dewejs zaur to justu kahdu darba spehka truhkumu. Saprotams, ka pee schahdeem apstahklèem algas sche naw wisai leelahs. Puischu alga 60—80 rbl., bet meitas 25—35 rublèem gadà. Tomehr schis wiss naw kawejis muhsu apgabalà eeweestees ari Leischu strahdneekeem. Leischu strahdneeki wiswairak strahdà muischàs, bet daschôs pagastôs, peem. Wezpilê, ari pee saimneekeem. Leischu strahdneeki jo eewehrojamà skaità sastopami schahdàs muischàs: Kasdangà, Zihrawà, Wezpilê, Dsehrwê un wehl daschàs zitàs. Ka Aisputes tuwumà dsihwo tik prahws skaits Leischu, buhtu isskaidrojams schahdi, ka schejeenes leelakahs muischas beidsamajôs gadôs sahkuschas sawus laukus pa dalai apstrahdat ar wehrscheem. Latweetis neprot lahga ar wehrsi apeetees un tamdehl bija jausaizina Leischu strahdneeki. Bez tam wehl kà otrs eemeslis buhtu schis, ka Aisputes tuwumà ir diwas leelakas katoku draudses — Alschwangà un Wezpilê — kuras sche jau pastahw no seneem laikeem. Atnahkuscheem Leischeem nu naw jadsihwo bez basnizas, bet wini war tikpat kahrtigi peekopt sawas tizibas eeraschas. Lai gan daschi issazijuschees Leischu strahdneeteem ari par labu, ka wini ar laiku peeronot pee muhsu darbeem, tomehr pehz manahm domahm, zik esmu nowehrojis, Leitis nekahdà sinà newar sazenstees ar Latweeti. Pirmahm kahrtahm Leischu strahdneeki pa leelakai dalai masspehzigaki un otrahm kahrtahm, tee Leischu strahdneeki, kuri pee mums atnahk, ir tumschi, nemahziti lautini, kuri sin tikai semi urket, bet pee tahda darba, kur sapraschana wajadsiga, jau nekahdà wihsê newar pilnigi noderet. Loti daudz no wineem neprot pat ne grahmatu lasit. Weenigahs mahjas grahmatas, kahdas esmu pee wineem eewehrojis, ir daschas katoku luhgschanas grahmatas. (Latw.)

Atgahdinajums un luhgums.

Peeleeku patlaban pehdejo darbu pee sawa „Latweeschu tulkotahs beletristikas rahditaja" sastahdischanas, lai to waretu reis islaist klajà. Tadehl luhgtu wehl reis zeen. Latweeschu tulkotajus un tulkojumu pahrsinatajus (preeksch gadeem islaistajam manam schahdam usaizinajumam bija mas panahkumu) jel pehdejà brihdì man nahkt palihgà ar daschu sinu peesuhtischanu, kuras man warbuht nebuhtu sinamas. Ar to domaju tos romanus, stahstus, dramatiskus gabalus un djesokus grahmatàs un laikrakstôs, **kureem naw peesihmets sazeretaja wahrds.** Ja kas man jel weenam schahdam tulkojumam jeb lokalisejumam usrahditu wina originalsazeretaju, tas ar to padariitu leelu pakalpojumu minetà krahjuma labà. Tapat ja kahds sinatu usrahdit kahda **tulkotaja wahrdu,** kur tas pee tulkojuma nebuhtu peelitts klaht. Sinams, katrà gadijumà peesihmejams, kur tulkojums eespeests.

Schajà Maija mehnesì un Junija sahkumà man peenahkuschahs sinas wareschu wehl eeweetot krahjumà. Tadehl luhdzu pasteigtees sinotajeem, un kas ween ko sinatu, ko esmu luhdsis, neatrautees no pasinoschanas. Katra muhsu literaturas peekopeja un drauga wehleschanahs, domaju, buhs gan ta, lai schahds rahditajs isnahktu, zik eespehjams, pilnigaks. Un tahds winsch war isnahkt tik tad, kad wisi, kas te ko war darit, peeleek sawu darbigu roku klaht. Suhtijumus luhdzu adreset uz manu wahrdu: Rigà, Awotu eelà Nr. 2, dsihw. 43.

Ar augstzeenischanu

Aronu Matiss.

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizà no 10. lihdz 17. Maijam. Swehtdeen 14. Maijà: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 1/210 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 1/28 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. 3) Behrnu deewkalposchana reformatu basnizà pulkst. 1/21; mahz. pal. Weissmanis. — Lauku draudzê uzsaukti: Schanis Platenbergs ar Lihbu Pele; miruschi: Sahmels Kaininsch, 69 g. w.; Karlis Richters, 1 g. w.; Mikels Kalejs, 25 g. 10 m. w.; Janis Tschanka, 67 g. w. — Pilsehtas draudzê uzsaukti: Karlis Matuls ar Lihbu Polman, dsim. Sankewiz; Christians Augusts Lorenzs ar Trihni Emiliju Kreizberg; Indrikis Sperlinsch ar Katrihni Leepa; Jehkabs Kalninsch ar Annu Kalnin; Jahnis Seepneeks ar Liseti Karolini Amaliju Nubja; Krischjahnis Kozers ar Lati Graudin; Mikels Kristaps Schwahgers ar Annu Krunne, dsim. Fink; Karlis Herzwigs ar Doroteju Buschman; Janis Sihpols ar Emiliju Katrihni Schubert; miruschi: Jahnis Ehrglis, 65 g. w.; Juris Wehwers, 25 g. w. —

Dahwanu preeksch jaunahs basnizas eenahzis no deewgaldneekeem — 11 rbl. 90 kap.

Jelgawas meitenu gimnasijas jauno ehku, kà „Mit. Ztg." sino, sahksschot jau schini gadà buhwet.

Suworowa swehtki. 6. Maijà pagahja 100 gadi no Kreewijas slawenatà karawadona Suworowa nahwes deenas. Schos swehtkus, uz kureem wisà Kreewijà it ihpaschi kara-spehka aprindas jau ilgi leelisksi gatawojahs, ari pee mums Jelgawà swineja ar swehtku paradehm, musiku, deewkalposchanahm u. z., sahkot jau no 5. Maija. Ari Latweeschu starpà wehl scho baltu deenu sastop daudz nostahstu par Suworowa slawenajeem kara darbeem, kà ari par daschadeem sawadeem atgadijumeem wina dsihwê, wina aprahtigajeem jokeem u. t. t.

Schejeenes kareiwji 9. un 10. Maijà atstahja Jelgawu, aiseedami lehgeri uz Stopineem aiz Rigas. —t.

Eepreekscheju sirgu skaitischanu Jelgawas 3. un 4. eezirkni isdarija 7. un 8. Maijà uz sirgu tirgus. Ari apkahrtejôs pagastôs ta noteek schinis deenàs. —t.

Jauna nauda. Drihsumà tiks islaistas 50 rubku gabala kreditbiletes, silganu krahsu, ar Keisara Nikolaja I. gihmetni, gada skaits — 1899.

Sahdsibas. Pirmdeen 24. Aprili ap pulksten 11 no rihta Pasta eelà G. namà dsihwojoschais kurpneeku meistars Chr. R. sinoja polizejà, ka deenu eepreeksch wina strahdneeks Chr. R. no darbnizas issadsis daschadas kurpneeku amata leetas, wehrtibà par 4 rublèem un ar tahm aisbehdsis. Bet saglis tika drihsumà apzeetinats un par sahdsibu usnemts protokols. — Otrdeen 25. Aprili starp pulksten 12 un 3 pehz pusdeenas Walles eelà K. namà dsihwojoschai schejeenes maspilsonei M. S. pa to laiku, kamehr wina dsihwokli aisslehgdama uz ihsu laiku aisgahjuse projam, no kahda garnadscha dsihwoklis ar pakaktaisitu atslehgu atslehgts un issagtas daschadas selta un sudraba leetas, wehrtibà par wairak nekà 60 rublèem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijuse, krituschas uz semneezi M. S., kas tikuse apzeetinata un nemta ismekleschanà. — Otrdeen 2. Maijà preekschpusdeenà pee Masajeem wahrteem H. namà tirgotaja H. puisis, nosskatidamees, ka neweens neatrodahs istabà, pa sahnu durwim klusam eelihsdams lehki, tur nosadsis wahramo maschinu, wehrtibà lihdz 10 rublèem un ar to mehginajis aisbehgt. Bet sahdsiba tikuse drihsumà pamanita un par to pasinots turpat uz eelu stahwoscham gordowojam, kas tad ari uz eelu isnahkuscho puisi ar wisu maschinu apzeetinaja un aisgahdaja uz polizeju. —.—

Ahtrà nahwê miris. 28. Aprili dselzeka wilzeena III. klases wagonà starp Olaini un Jelgawu nomiris ahtrà nahwê Jelgawas pilsonis 60 gadu wezais Johans Dannenbergs. Kà „Prib. Kraij" sino, Dannenbergs preeksch tam tikko atstahjis Rigas slimnizu. Zelà no Rigas uz Olaini nelaikìs wehl pihpojis un ehdis apelsinu; pehz tam apsehdees wagona laktà, aiswehris azis un issteepis kahjas. Lihdsbraucji domajuschi, ka wezis aismidsis un pee Jelgawas nahkot sahkuschi to modinat — bet par brihnumu — atraduschi wezi pagalam. Jelgawas stanzijà atsauktais dselzeka ahrsts leezinajis, ka wezis miris ahtrà nahwê no iswahrguma.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Londonà, 21. (8.) Maijà. Feldmarschals Robertsa telegrafè is Kronschtates 20. Maijà: Ofiziala sinojuma par Meskingas eenemschanu lihdz schim wehl truhkst.

Buhru komandanti Wilhelms Bota un Swanepens padewuschees Angleem.

Londonà, 18. (5.) Maijà. Bullers eegahja Nukestlê.

Nukestlê, 20. (7.) Maijà. Klerijs atkahpahs lihdz Ingogo upei. Dendonalds sasneedza Lengsneku. Buhru pakalpulki gandrihz panahkti. Daschi Buhri saguhstiti, daschi wesumi teem atnemti.

Waschingtonà, 20. (7.) Maijà. Buhru suhtneeziba leelisksi apsweizinata. Fischers pahrleezinats, ka Amerikas waldiba usnemsees widutaja lomu, lai beigtos asins isleeschana. Suhtneeziba zerè, ka godigs meers eespehjams. Amerika weenigà waists, kura schai sinà war rihkotees ar panahkumeem.

Kapschtatê, 19. (6.) Maijà. Anglu kara-spehks eegahja bez pretestibas Meskingà, tapehz ka aplenkums bij atzelts. Kara-spehks bij no Kimberlejas slepeni issuhtits un nonahza 28. Aprili pee Marizoni upes, nekur Buhrus nesastapis.

Kapschtatê, 20. (7.) Maijà. Buhri ispostija Lengsneka tuneli.

Maserù, 19. (6.) Maijà. (Reutera.) Rendla diwisija un koloniju kara-spehks stahw lehgeri pee Klokolanas. Kà dsirdams, tad stipras Buhru nodakas, kuras bij aisgahjuschas uz Betlehemi, esot atgreesuschahs, lai pretotos Rendla pulkeem. Buhri gribot apmestees gruhti peejamà kalnajà starp Fiksburgu un Betlehemi, kas ir koti isdewigs preeksch lamatu likschanas.

Kronschtatê, 19. (6.) Maijà. (Reutera.) Uz Wetupes saduhrahs diwi dselzeja brauzeeni. Tapehz dselzeka islaboschanas darbi wareh tikt turpinati tikai pehz kahdahm deenahm.

Kronschtatê, 20. (7.) Maijà. Dewets pasinoja, sem kahdeem lihgumeem winsch gataws padotees ar wiseem saweem pulkeem.

Pretorijà, 20. (7.) Maijà. Anglu kara-spehka nodaka eegahja Meskingà treschdeen. Delarejs wisu deenu sekmigi attureja Anglus, bet nakti weens no wina ofizeereem. Delarejam neko nesinojis, atkahpahs un zaur to attaisija Angleem zelu walà.

Pretorijà, 20. (7.) Maijà. Krügers pasinoja ahrsemju konsuleem, ka Buhri aisstahwehs Johannesburgu. Winsch neusnemahs atbildibu par skahdi, kas pee tam waretu zeltees. Tad Krügers lizis Robertsam preekschà ismainit wangineekus.

Lorenso-Markesà, 19. (6.) Maijà. (Reutera.) Stahsta, ka ahrsemju konsuli Transwalà pahrweetoschotees no Pretorijas uz Leidenburgu.

Lorenso-Markesà, 20. (7.) Maijà. Transwalas waldiba nolehmuse suhtit Robertsam ofizialu sinojumu, kurà leek preekschà pabeigt karu, dot solijumu, ka Kapkolonijas un Natalas eedsihwotaji, kas zihnijuschees Buhru pusê, tiks apschehloti. Ja schee prasijumi netiks ispildìti, tad raktuwes tiks usspertas gaisà un Johannesburga tiks isnihzinata.

Kairà, 19. (6.) Maijà. Alekfandrijà ar mehri saslimuschi 5 zilweki, no kureem 4 miruschi. Port-Saidà saslimuschi 29 un miruschi 13 zilweki. Is zitahm Egiptes dakahm saslimschanas gadijumi naw sinoti.

Tangerà, 18. (5.) Maijà. Uz Morokas deenwidureetrumu robeschahm teek pasludinats swehtais karsch. Tureenes zilschu kareiwji sapulzejahs Tafiletà. Pehz daschahm sinahm schi kustiba greeschahs pret Franzuschu nodalu, kura eenehmusi Igli. pehz zitahm ta zehlusees pee sultana eenaidneekeem, kura gribot isleetot leelwesira nahwi, lai gahstu sultanu un lai zeltu uz trona wina brahli Muleju Mohamedu.

500 rbl. winnesti

1900. gada 1. Maija muischneeku agrarbankas 21. islosejumà krita uz schahdeem numureem:

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
47	8	2,525	18	6,063	26	9,260	49	12,911	19
96	15	2,536	39	6,081	39	9,267	19	12,957	5
103	6	2,692	18	6,102	19	9,349	48	13,002	44
105	1	2,723	29	6,112	34	9,393	9	13,009	50
169	49	2,729	16	6,124	28	9,395	4	13,096	37
187	3	2,838	24	6,125	33	9,490	43	13,117	49
241	27	2,945	17	6,165	9	9,501	32	13,142	47
242	2	3,092	48	6,279	38	9,677	10	13,211	17
282	38	3,114	3	6,332	36	9,683	25	13,228	19
323	30	3,129	28	6,518	3	9,715	43	13,234	43
373	10	3,268	28	6,522	23	9,746	36	13,262	21
380	34	3,274	6	6,548	12	9,827	50	13,312	3
635	37	3,299	4	6,555	27	9,866	15	13,359	16
714	18	3,369	39	6,659	10	9,939	18	13,382	40
718	3	3,433	24	6,781	32	10,041	21	13,413	23
743	8	3,467	43	6,891	28	10,105	16	13,563	15
955	31	3,489	5	7,061	6	10,310	13	13,577	3
963	8	3,544	11	7,106	34	10,320	5	13,753	2
1,016	24	3,676	32	7,125	50	10,414	1	13,891	30
1,117	48	3,710	8	7,225	37	10,416	32	13,953	28
1,246	3	3,732	24	7,260	13	10,488	2	14,023	17
1,289	36	3,820	12	7,288	43	10,516	3	14,109	12
1,322	14	3,869	47	7,418	22	10,567	43	14,136	1
1,337	10	4,050	29	7,516	2	10,652	40	14,138	42
1,338	5	4,114	38	7,518	36	10,699	18	14,207	25
1,464	48	4,190	6	7,576	1	11,008	24	14,261	21
1,479	10	4,237	31	7,589	25	11,045	2	14,293	33
1,709	2	4,338	34	7,890	2	11,132	21	14,382	38
1,723	6	4,343	33	7,897	35	11,215	42	14,510	14
1,740	43	4,363	32	7,925	46	11,241	16	14,577	12
1,854	47	4,445	30	7,994	27	11,282	49	14,605	50
1,865	19	4,526	26	8,041	41	11,288	19	14,646	14
1,933	19	4,580	31	8,114	39	11,308	43	14,667	5
1,968	13	4,602	21	8,170	33	11,370	23	14,850	30
1,992	1	4,603	42	8,200	19	11,376	32	14,965	34
2,009	32	4,833	13	8,264	19	11,424	39	15,043	41
2,032	25	4,902	34	8,316	5	11,472	12	15,068	38
2,077	50	4,943	10	8,340	39	11,554	3	15,237	47
2,081	40	4,998	22	8,381	33	11,568	33	15,319	26
2,085	9	5,152	1	8,429	41	11,631	34	15,337	33
2,187	26	5,193	46	8,555	40	11,797	6	15,502	8
2,235	18	5,297	7	8,596	23	11,819	25	15,530	9
2,251	6	5,308	20	8,643	36	11,880	47	15,536	3
2,254	26	5,311	33	8,728	38	11,948	8	15,536	46
2,331	47	5,343	20	8,770	6	12,141	30	15,678	41
2,378	37	5,424	12	8,835	36	12,483	38	15,774	27
2,383	42	5,429	35	8,904	33	12,486	2	15,858	16
2,389	35	5,448	30	8,945	24	12,624	13	15,886	18
2,390	11	5,467	43	9,101	2	12,624	39	15,901	1
2,419	2	5,477	40	9,199	49	12,878	23	15,916	28
2,426	11	5,563	17	9,207	49	12,879	14	15,969	9
2,460	19	5,580	47	9,209	2	12,883	8	15,992	28

Amortisetas schahdas ferijas:

14	2332	3829	6133	7614	9370	11965	14251
334	2468	4151	6207	7804	9582	11996	14353
384	2521	4213	6281	8059	9710	12054	14403
971	2557	4312	6335	8090	9880	12062	14470
1067	2637	4583	6341	8113	10009	12191	14527
1084	2642	4692	6361	8190	10068	12231	14605
1137	2661	4997	6384	8371	10283	12361	14746
1139	2747	5069	6584	8445	10568	12424	14753
1224	2954	5225	6690	8699	10588	12561	15036
1278	2985	5310	6886	8718	10866	12562	15102
1279	3151	5417	6985	8893	10917	13074	15176
1442	3160	5424	6990	9048	11086	13104	15215
1502	3207	5613	7120	9097	11284	13229	15820
1580	3227	5803	7297	9123	11299	13382	15860
1868	3559	5968	7326	9128	11421	13872	15880
2106	3583	5990	7331	9130	11539	14028	15894
2118	3615	6025	7460	9359	11688	14249	15972

Tirgus sinas.

Rigà, 3. Maijà. Labibas tirgû atkal kluſums. Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 75—77 kap. pudà. Kweeschi, Kreewu, 128 mahrz. smagi, 90—92 kap. pudà. Meeschi, schahweti, 100 mahrz. smagi, 79 kap. pudà, Kursemes 70—73 kap. pudà, Kreewu, 108 mahrz. smagi, 80 kap. pudà. Ausas, Kreewu 61 kap. pudà, labakahs 63—72 kap. pudà, schahwetahs 58—62 kap. pudà. Linsehklas, weenkahrschahs 170 kap. pudà, stepju sehklas 172 kap. pudà.

5. Maijà. Linu tirgus:

Liwonta Krona-Zins	50—51	rbl. birkawà.
Pernawas Hofsdreiband	49—50	„ „
Kursemes Krona-Zins	47—49	„ „
Leischu „ „	46—48	„ „

Pahrtikas pretschu tirgû galas pahrdoschana no 1. Maija beigusehs un sahksees atkal tikai 1. Septembrì. Tikai schahwetu zuhkgalu war tur wehl arweenu par 18—22 kap. mahrzinà dabut. Par wistahm maksà 50—80 kap. gabalà, par neleelu pihli 70 kap., par tihtareem 2½—3½ rbl., par slokahm 80—100 kap., par tetereem 3½ rbl. gabalà. Kas jauns ir wehschi, ko agràs rihta stundàs wiswairak weesnizneeki isperk par 1½—2 rbl. kahlà. Dahrsa sakuu jau deesgan daudz. Par olahm maksaja 1 rbl. schakà, par sweestu 26—38 kap. mahrzinà, par skahbu krehjumu 50—60 kap. stopà, par skahbu peenu 15 kap. stopà.

Leepajà, 5. Maijà. Rudsi, 120 mahrz. smagi, 73—79½ kap. pudà. Ausas 62—74 kap. pudà. Griki 89—90 kap. pudà. Linsehklas 171—173 kap. pudà. Kanepju sehklas 128—129 kap. pudà.

Wehstules un atbildes.

Kss. Zik ilgi Juhs muhsu un burtlikschu azis nopuhlesees ar tik wisai sihku raksti? Laipni luhdsam, turpmak zitadi eerihkotees, ja gribat, ka Juhsu eesuhtijumus isleetojam. — **Kaln. J. A—à.** Pehz Juhsu domahm „smeetees" un „leektees", „desmit" un „nemiht" laikam ir atskanas? Juhs nebuht wehl neesat pegasum mugurà. — **Kan.** „Bahrini" pehz satura deretu, bet tulkojums slikts. —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 8-го Мая 1900 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Rudbarschu pagasta walde zaur scho pasinu, ka **5. Junijâ sch. g.**, weetejâ pagasta namâ notiks saweenoto **Rudbarschu, Lehnu** un **Pelzes** pagasta lozekku eedalischana **nodoklu mâksataju schkirâs.** — Tanî deenâ peesspreedihs ari

nespehjneekeem pahrtiku.

Rudbarschôs, 5. Maijâ 1900. g.
(№ 862.)

Praktiseju no 20. Maija 1900. gada

Kemerôs.

Dr. med. A. W. Zwinew.

Dr. D. Michelsohn.

Peenem **sobu slimneekus** ikdeenas no pulksten **9—1** un no „ **3—6** pehz pusd.

Jelgawâ, Kangihseru celâ № 17.

Buhwes usnehmejs,

kursch wehletos usnemtees dsirnawu, dsihwojamu un blakus ehku buhwi **Dselsnamâ pee Jehkabstates**, lai peeteizahs drihsâ laikâ pee muischas waldes Birschmuischâ.

Labus

lopu miltus

pahrdod

F. Weidemanis,
Jelgawâ, Leelajâ celâ № 83.

Pasaudets

zelâ no Illijenu krogus lihdſ Grobinai **manteka maiſe**, ſaturoſchs drehbes, kas iſ rateem iſtritis. Godigais atradejs teek luhgts, to pret 10 rubku pateizibas algas nodot Grobinas polizejas waldê.

Wahzu buhwetawa

Katoku celâ № 42.

Lehgeris no

jauneem wahgeem un kamanam, kâ ari peenemu wiſadus iſlabojumus un iſdaru kaleju, ſtelmakeru, lakeeru un ſedleneeku darbus ihſâ laikâ par mehrenam zenam.

H. Sanderbeck.

Jelgaw. Latw. Beedriba

iſrihkos

ſeſtdeen 13. majâ 1900. g.

ſawâ dahrſâ

konzertu ar deju.

Konzerta ſahkums pulkſten 7 wakarâ, beigas pulkſt. 3 no rihta.

Eeejas maksa beedreem 20 kap., winu dahmam par welti; nebeedreem un winu dahmam 30 kap.

Jelgawas Palihdſibas Beedriba

iſbrauks

ſwehtdeen 14. Maijâ 1900. g.

ſalumôs

uſ Langerwaldes parku.

Spehlês J. Waldmana kga muſika.

Sahkums pulkſten 3 pehz puſdeenas, beigas 11 wakarâ.

Eeejas zena (eerehk. labd. nod.): beedreem un winu dahmam à 15 kap., nebeedreem un nebeedru dahmam à 30 kap. Dwaikonis „Боярыня" brauks no pulkſten 3 pehz puſdeenas katru puſſtundu turp un atpakal. Makſâ par brauzeenu 10 kap.

Kahrtibas komiſija.

Smehketaju kungeem!

Tâ kâ Goudron-hilſes naw wairs agrakâ wehrtibâ, tad zehlies praſijums pehz labahm un tomehr lehtam hilſem. Scho robu iſpildit uſnehmuſchahs

Dim-hilſes no

A. R.

Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawas

Jelgawâ, Katoku celâ Nr. 12.

Minetâs Dim-hilſes ir iſ ſtempeleta frantſchu papira, glihti ſtrahdatas un dabonamas wairak laukn un pilſehtas bodês.

NB. Tâpat ari **ihſtâs Zarskija hilſes** (ar glihtu walſts chrgli) un **Lichtenſteina Automata-hilſes** ir eewehlamas

Atnahza: Turku tabaka no Karkowas fabrikas P. Buras & Co. ar wirsrakſtu: Factum-Teescham.

Baſnizas Wehſtneſcha

burtnizas peeſuhta **prowei** uſ peeprasijumu **pa welti**, uſdodot zaur rakſtu **adreſi** ekſpedizijai **Rigâ, pee Kalnina un Deutſchmana**, maſâ Grehzineeku celâ № 2. — Makſâ par gada zeturkſni **40** kap., par gadu **1** rub. **40** kap.

„Baſn. Wehſtn." redakt. J. Roſens, mahzitajs.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas

Krahſchanas un Aiſdoſchanas Sabeedr.

(Atklahta februarî 1900. g.)

Jelgawâ, Katoku celâ № 46 („Semkopja" redakzijas telpâs).

Bilanze.

30. aprilî 1900. g.

Beedru garantija 85,500 rubku.

Aktiwâ:	rbl.	k.	Paſiwâ:	rbl.	k.
Skaidra nauda un tekoſchs rehkins zitâs bankâs	3560	48	Beedru dalibas nauda	8550	—
Aiſdewumi uſ nekuſt. ihpaſch.	9000	—	Noguldijumi ar uſſaziſchanu	25155	—
Aiſdewumi uſ galwen.	15560	—	Noguldijumi uſ tekoſcha rehk.	1085	—
Aiſdewumi uſ wehrtspapireem un eekihlajumeem	6830	—	Aiſdewumu rentes . .	1128	15
Inwentars	621	29	Daſchadu iſdewumu un eenehmumu konts .	35	—
Kantora konts . . .	378	29			
Noguldijumu rentes .	3	09			
Kopâ .	35953	15	Kopâ .	35953	15

Sabeedriba makſâ par noguldijumeem par gadu **6%**, ſkaitot no noguldiſchanas deenas. Noguldijumi atſwabinati no wiſeem krona nodokleem. Par aiſdewumeem nem 7—8%. Rakſtu naudas nekahdas netop nemtas. Sabeedribas darîſchanas noteek katru deenu no pulkſten 11—12.

Walde.

Godalgots Jelgawâ 1895. g.

J. Lahzis, Rigâ.

Tſchuguna leetawa un akmenu kaltawa.

Peedahwâ daſchadus **tſchuguna, granita** un **marmora kapu kruſtus, kapu benkus, kehdes metala kronus** u. t. pr. par peenehmigu zenu.

Fabrika: Kihſchesera celâ. Telefons № 987.

Noliktawas: Terbatas celâ № 22 un **Meera celâ № 3.** Telefons № 986.

☞ NB. Jaunee zenu rahditaji ir tagad dobujami un uſ peeprasijumu teek bez makſas peeſuhtiti.

Jelgaw. Palihdſib. un Paglab. Beedriba.

Krahj- un aiſdewu-Kaſes bilanze.

30. aprilî 1900. g.

603 beedri. Droſchibas kapitals 22,847 rubl. 53 kap.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapiri . . .	3998	72	Pamata kapitals . .	5222	88
Inwentars	692	17	Dalibas naudas . . .	17624	65
Aiſdewumi uſ galweneekeem.	75554	—	Noguldijumi uſ augkeem	185341	27
Aiſdewumi uſ kihlam	162524	—	Noguld. uſ augku-augl.	18411	10
Kaſſe	1832	97	Krahj-noguldijumi . .	7182	14
Daſchadi iſdewumi .	780	08	Tekoſchi noguldijumi .	2639	34
Kurſ. Kred. Beedr. .	1202	05	Augki	8515	76
			Sihki eenehmumi . .	202	23
			Diwidends	1257	74
			Pahrejoſchas ſumas . .	186	88
	246583	99		246583	99

Kaſes darba laiks ir ikdeenas, iſnemot ſeſtdeenas, ſwehtdeenas un ſwehtku deenas, no pulkſten 11. lihdſ 1 pr. puſdeenâ Skrihwera celâ 1. Kaſe makſâ par noguldijumeem 5% gadâ un nem par aiſdewumeem 6—7% gadâ. Wiſi makſajumi no krona nodokleem atſwabinati.

Direkzija.

Segleneeku prezes

peedahwâ leelâ iſwehlê

T. S. Smirnowa mantineeki.
J. S. Parûgina mantineeki.

Ihpaſchneeks A. Artemjew's,
Jelgawâ, Akzises celâ.

Ed. Zehder's — Rigâ.

Laukſaimneezibas maſchinu un ſemkopibas rihku lehgeris

Karla celâ № 11, pretim Tukuma-Jelgawas dſelſzela ſtanzijai,

eewehle

kulamahs maſchinas ar **rokas** un **gehpela dſenamo**, preeksch 2, 4, 6, 8 un wairak ſirgeem ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wiſas maſchinas no **jaunakâs** un **labakâs konſtrukzijas** un iſ **iſmekletâ wislabakâ materiala.**

Wiſs ſem galwoſchanas.

Tahlak: wiſadu ſortu arkli, ſehklas-aparaji, ezeſchas, ſehjmaſchinas, ſeena grahbekli, labibas wehtiſamâs maſchinas, ekſelu maſchinas u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaſchinas

jaunakâs konſtrukzijas

iſ **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 6, 8 un 10 ſirgu ſpehka.

Wehſtulu adreſe: Ed. Zehder — Rigâ.

Preeksch ſemkopjeem

loti noderigas grahmatas:

Dabujamas pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ:

Anglu-koku dahrſs, ſemkopja, jeb pamahzîſchana, kâ anglu-koki no ſehklahm audſejami, potejami ꝛc., kâ lauku- jeb meſchu-koki ſtahdami un wehl daudſ zitas derigas mahzibas, kas dahrſu mihlotajeem un kopejeem der ſinat. Ar 55 bildehm. Iſſkaidroja un farakſtija S. Klewers, ſehklu pahrdotawas un kokuſkolas ihpaſchneeks Durbê. (Otrâ drike.) 60 kap.

Biſchu-kalendere. Iſ brihwkunga no Berlepſch biſchu-kalenderes pehz ſcheſeenes ſemes- un gaiſa-buhſchanas ſagatawota un pahrtulkota. Iſdota no Kurſemes biſchu-kopſchanas beedribas. 20 kap.

Biſchu grahmatina, jeb ihſa pamahzîſchana, kâ bites Kurſemê un Widſemê jakopj. Sarakſtita no Dalbes mahzitaja H. Kupffer. 20 kap.

Derigi padomi pee mahjas-lopu kaites un ſlimibas paſihſchanas un ahrſteſchanas no K. Preypitſch'a Med. vet. 1 rubl.

Gowu-lopeem, no, kâ tos buhs audſinaht, kopt un ſlimibâs dſeedinaht. No D. K. Elwerfeld. (Otra pahrlabota druka.) 35 kap.

Gudra mahzîſchana. Wiſeem ſaimuceekeem un moderehm par labu, kâ wineem wajag zuhkas barot, un eekſch ſlimibahm kopt un ſrahtigi dſeedinaht. 10 kap.

Jaunais mahju dakters, kas weſeleem un ſlimeem dod pamahzîſchanu, kâ buhs ſawu weſelibu iſſargaht un kâ ſlimneeks kopjams un dſeedejams ar mahjuſahlehm, kamehr daktera palihgu war atſneegt. Scho weſelibas-grahmatu mihleem Latweeſcheem par peeminu farakſtijis T. v. Dieterich, ar Keiſara Staniſlawa-ordeni puſchkots dakters, Latweeſchu draugu beedris un Kurſemes Jumpraweeſchu muiſchas dſimts-kungs. Otra pahrlabota druka. 130 kap.

Baltijas ſemkopis un wina amats. Pehz Wahzu ſemes-ſaimneeka Ferd. Breithaupt ſemkopibas rakſteem latw. farakſtihts no H. Blumberg. 75 kap.

Selta mahjas-grahmata, jeb ſinatnibas magaſine eekſch 3 nodalam, ar 1111 padomeem. Mahju-ſaimneezibas nodala ar 377 padomeem, Semkopibas nodala ar 284 padomeem, Ahrſtibas nodala ar 450 padomeem, ſaſtahdita un gaiſmâ laiſta no Fr. Mekon. (Treſchâ pahrraudſitâ druka.) 1 rubl.

Zilweku glahbſchanas, no, jeb ihſa pamahzîſchana, kas ar tahdeem jadara, kas nahwes-breeſmâs tikuſchi, un kâ nomiruſchi leekahs. No P. Wagner. 10 kap.

Wiſâs grahmatu pahrdotawâs dabonamas:

Baltijas dahrſa draugs,

jeb pamahzîſchana, kâ daſchadi wafaras, ſeemzeeſchu un podôs audſejamee ſtahdi koſchuma koki un kruhmi ſehjami, ſtahdami, pawairojami iſtabâs, ſtahdu namôs lezekłôs un dahrſôs apkopjami, kâ ſtahdu nami un lezekli buhwejami; padom pahr to, kâ jauni dahrſi, ſahleeni, puku dobes ꝛc. ꝛc. eerihkojamas, pehz pee dſihwojumeem un daudſkahrtigeem iſmehginajumeem ar 2 dahrſu aprifem un 144 bildem preeksch dahrſneekeem un dahrſu mihlotajeem farakſtijis S. Klewers, dahrſneezibas ihpaſchneeks Durbê, pee Grobinas.

Makſâ 4 rubli.

Anglu walodas mahziba

Paſchmahzîſchanai

weegli **ſaprotami un praktiſki ſaſtahdita**

lihdſ ar

Wahrdnizu latweeſchu un anglu walodâs

no

J. Sieberg'a.

Glihtâ, ſtiprâ wahkâ eeſeeta makſâ 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee iſdeweja **J. Sieberga,** 24 Washington St., Cambridgeport, Mass. par **70** zenti, par paſtu peeſuhtot **75** zenti un **Rigâ** ſeſoſchâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu celâ № 10. **J. Schablowsky,** Skahrnu celâ № 6.

Zaur ſcho padinajos augſtizemtees Jelgawas pilſehtas namu ihpaſchneekem darit ſinamu, ka es ſchê ſtrahdaju jau 19 gadus kâ **ſkurſtenſlauzitaju ſellis** un tamdehl uſnemos

ſkurſtenſlauzîſchanu

par 2% lehtaki iſdarit, nekâ zita konkurenze.

Zunftigs ſkurſtenſlauzitaju ſellis

Heinrichs Silberts,
Jelgawâ, Skrihweru celâ № 50, ſehtâ.

Kreetni

muhrneeki

preeksch leelakam buhwem teek meklêti uz **L. Kreſêlera, Jelgawâ.**

Pirmâs ſortes

pikê-mantelus, pikê-apkarosmos ſanehma un peedahwâ lehti

tikai Gottliebs,
Jelgawâ, tikai Leelajâ celâ.

Dabujamas pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ:

SpredikU

grahmata

no

Leel-Auzes draudſes mahzitaja

J. W. Sakranowicz,

dabunama wiſâs leelâs grahmatu bodês un makſâ

eeſeeta 1 rubl. 75 kap.

J. Palewitſcha

Dſeedaſchanas mahziba tautas ſkolâm.

Motto: Dſeedot dſimu, dſeedot augu,
Dſeedot muhſchu nodſihwu,
Dſeedot weegli celihgoju,
Paradiſes dahrſinâ.

Otrs pahrlabots un papildinats iſdewums.

Zena **40** kap.

Wiſjaukakâs

paſazinas

ar **daudſ bildem** puſchkotas, ſaſtatitas no **H. C. Anderſena**, tulkotas no **Fr. Mekona.**

Zena **60** kap.

Glihtrakſtiſchana un ahtrrakſtiſchana.

Latweeſchu preekſchrakſti

ar iſſkaidrojumeem.

Metodiſks wadons preeksch rakſtiſchanas ſkolâs un mahjâs.

Saſtahdijis

Uhdra Jahnis

pehz **J. N. Malinowſka** preekſchrakſtiſiſtemas Kreewu walodâ.

Makſâ **50** kap.

Septindeſmit tſchetrbalſigas

garigas dſeeſmas

jaunkeem koreem baſnizas gada ſwehtkôs Latweeſchu walodâ apgahdajis **Kr. Vienewalds**, ſkolotajs un ehrgeizinieks Blihdenê.

Makſâ 2 rubl. 50 kap.

Дозволено цензурою. Рига, 8-го Мая 1900 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 2 peelikumi.)